జానకీ పరిణయము

SL NO. 735

13696

శ్రీరస్తు.

జానకీపతి శతకము.

ఇది

మంగు వేంకట రంగనాథరావుచే

7 - AUG 1917
MADRAS.

735
1165

మొదటికూర్పు 1000 ప్రతులు.

కాకినాడ.

శ్రీ వేంకటేశ్వర విద్యాసాగర ముద్రాక్షరశాలయందు

ముద్రింపబడియె.

1917

[వెల రు 0—1—0

జానకీపతిశతకము

MADRAS

ఉ॥ శ్రీకరభక్తమానసపసీకర రాఘవరామభద్రనే । నీకరుణా కటాక్షమున నేర్చుకొలందిగడించి దిభక్తినా । పైకొని నిన్నుత్రపద్యముల భాతిరచించెద మీనుతుల్ కృపా । లోకనతత్పరత్వ లెన్న కెకలోగొనిగోరిపుము జానకీపతీ॥౧. చదువులు సున్న దానములు సత్యము సంధ్యవహ్ని శక్తి పూజలా । మృదమ్మ దసత్యవాక్యములు మిధ్యజపంబది నాస్తి నస్తునం । పదమ్ము పలస్నియుక్ గలుగపారము ముట్టదు భక్తిలేక మీ । నదమల నామకీర్తనము చాలుతరింపగ-జా ।౨ స్నానము సేయ నోపగదు సంధ్యజపంబులు జేయనీపద । ధ్యానము సేయనేర బరధర్మము లెవ్వియు జేయ బెన్నిధు । లానసెపింగ మూఘుప నొకానొక వేళల రామరామనీ । మానిత నామకీర్తనలు మానక జేసెను జా। 3. పరుల ధనంబు లన్న పరభామినులన్న పరాన్నమన్న నా । తురత బరిగ్రహించి పరితోషము నొందుదు సత్యసంపదు। తృరములజూచి యుల్పదు వికల్పము లన్న గ్రహింతు నాయున । స్థిరమన నేరనెవ్వరికి దేసలమం మన-జా॥ బంటునుగావుమంటిని నువంటి పదార్థముగాననంటినీ । కంటకమౌ రెవ్వరంటి గపకొంటను జూడకుమంటి వేసలే । వెంటను నంటగొంపె నను వెంటను నంటుకనుండుమంటినో । కంటకభీషణోద్రిదశకొంరవిలుగరన-జా। అడిగిన దన్యదంటి విడనాడవు పుట్టిన యట్టిమాటపో। నాడపటంటి యొందు పరవారల గన్నులజూడనటంటి మా । వాడని యుండుమంటి బరవాడను గాని దె కావుమంటి నా । తోడ నెయాడుమంటిని నుదూరెదనంటిని-జా॥ చిలుకను బెంచి ముద్దులకు చేడియకుల్కుచు రామరామయు । న్పలుకులు నేర్పుచుక్ వలుకపై బడి మోక్షమొసంగితం మన్నే । పలుమరు నీకధల్వినియు భక్తిని నామములుచ్చరింపుచుక్ । బలమగు పాపబంధముననిరగ గంటిని-జా॥ గురుసతి జేరినక్ మధువుఁ గ్రోలిన స్వర్ణముము ద్రిచ్ఛిలించిన । న్వైరవకగోవు జంపినను విప్రవధించిన యట్టిపాపముల్ ।

మరువక రామరామయనుమంత్రిని శించు నురల్కుతింపను। స్థిరముగమో
క్షలక్ష్మికడజేరుదు రెంతయు –జా॥ రాముడవందునోట రఘురాముడ
వందునో కాక జానకీ। రాముడవందునో పరశురాముజయించిన మేటితో
యద। శ్యాముడవందునో సకలశాత్రవసైన్యవిరామరామన్న। నేమని
పిల్తునయ్య యరయేటికి దెల్పవే–జా॥ మత్తుడ దుష్టచిత్తుడన మంగళిపక్షి
లుడన్ మహామదా। యత్తుడదుర్వివేకిని దయారహితుండ బరాంగనార
తో। దాతుడ నాదునైనసరె తావక దాస్యము సేయగంటిని। చిత్తము
నాదుభాగ్యమెటు జేసిన జేయుము –జా॥ వెరవక మాటిమాటికిని వేడెద
ప్రాణవియోగవేళనే। మరువక రామరామయనుమంత్రము నరసనా
ప్రవీణను। స్థిరముగ నాలుకెన్నటికి జాలెదు భాగ్యము నాకు నీవె భాస్క
రకులవార్ధిచంద్రభవసాగరతారక–జా॥ నవ్వులుగుల్కునెమ్మొగము నల్ల
ని మేనుపసిండిపల్లెయున్। నివ్వటిలంగ నా యెదుట నిల్చి దయారసమొప్ప
బిల్చినా। నెవ్వగవాయుతారకపు నిర్మలమంత్రము సన్నుతింపనే। దివ్వె
లనుండ నేలగ దాస్యము జేసెద –జా॥ నీపదభక్తిమై మెలగినన్ శివాక ప్రా
ర్థ్యకర్మసం। ప్రాపితమైన యాపదలు పైబడనేమనుగాతు సంతతా। ప్రా
పదనిర్జగదేంద్రుని దైత్యకుమారునిగావలేదొకో। నాపిరినమ్మినాడ నను
బంటుగ నేలుము–జా॥ కంపమునొందుచుంటి మును కాలుని దూతల కేమనె
ట్లుశం। కించునదెట్లు లెన్న మిము సేవలమున్నుతియించువారిబల్। గుంపు
లుగొన్నపాపముల గోయగనవ్వడు మీచరిత్రముల్। దంపములయ్యె
గాన రఘురామును తించెద–జా॥ దోసము లెన్నకే లమునుతో ఘనదాగ
డురాసులున్నద। దాసులుగాలె తావక కథాశ్రవణంబులు దూలితూలి
కా। రాసులబోకుని ష్కగతి రాక్షససైన్యపిరామరామనీ। దాసుడ నీవు
నాపతివి తథ్యము నమ్మితి–జా॥ దాతవు నీవె తల్లియును దండ్రియు నర్జ పగనీవె
నేతన। ద్భాత్రయు నీవె బంధుడవు దైవమటన్నను నీవయో జగ। త్త్రా
తమ రెవ్వరెన్నడుగ తథ్యము నీవని నమ్మినాడ బ్రహ్మాతిగ నన్ను గావు సవకం
జదళేక్షణా–జా॥ దండము రామచంద్ర రఘువంశపవిత్ర విచిత్ర లక్షణా సాంద్రనే।
దండధరోగ్ర వీరభటదండనకోరుతజాలకిప్పుడీ। దండకు జేరినాడ బరదైవ
ము వేడగజాల నాతనే। దండశరణ్యనాకభయదాన మొసంగనె –జా॥

[illegible] । చేయుదు రామరామచంద్రుని [illegible]

[illegible]

గొంటినబంటనంటి నిటునొంటిగనొంటమి । నురటినంటిన । న్గంటికిజంట
రెప్పవలెగావగదేవాఁరిజా॥ అంటినభక్తిచేతనుభయంబొక ఇంచుకలేక
నమ్మినే। నుంటినిబంటుబంటకడునొప్పికి మిక్కిలితాళనటంటినఁ। కంట
కమేటికంటినిసనుగాచుట నీకిదిధర్మమంటినో । కంటికిరెప్పరీతినసుగావు
మటంటిని ॥ పటుతరతానకోల్లసదపారశుభాకృతినస్మదీయహృ । త్పుట
మునవిల్పినిల్పిరఘుపుంగవరాఘవ రామభద్రఘా । ర్జటినుతరామరా
మయనుసారసుధారసమబ్బురింబుగా।ఘుటఘటఘుటసక్కమంచుమదిగొం
కకదాగ్రిపతి । పద్రికశ్రీభక్తిరఘునల్లభసేవినుసమ్మినాడనీ । బద్ధిగచిత్రి
చారుపదపంకజవరావలబెట్టినాకునీ । సుగ్గులుజెప్పనే పరమశోభనరా
ఘవరామభద్రయో । ముద్దుంరామచంద్రనగుమోముజూపవె । త
లచినలేదు చింతయిక్కడైవనమూహములెంచుపింతని । నైలసినవారలెం
తఘుపభీయుతులంతటివాఁపొంతనే । నిలచినకొంతిసంతసమునిశ్చయమిం
తనిశాంతశాంతనిఁ । గొలుతునసంతయింతరఘుకుంజరమగ్గతి । చూచి
నరీతివిరాజుచిరసుందర రూపముమందహాసముఁ । లోచనకోణజాలితవి
లోకముఁ విలసచ్ఛ్రదూర్కలుఁ । మేచకమేఘ వర్ణమగుమేనునయ
ప్రియచారుభాషముఁ । శ్రీచరణద్వయంబు మదిఁజేర్చితలంచెద ॥ పాం
డుకీర్తిఁదుర్ధరకపర్దికరాంబుజయోగ్యమభ్యుశో । ద్దండముదండితాగఘ
జదండముదారుశోభితరాజనూ । తాఁణపముచండకాండముగదాఘన
కాండవినద్ధచారుకో । దండముప్రింపవాతటతటల్లపెల్లస ॥ అతుల
జగత్ప్రతిప్రముదితామరదివ్యసుగంధసీరతీ । సతతగుణస్నతివిమలచారు
మతీదినరాజసంతతీ । కుతుకమనోధృతీయవిశసంభిం టిచిరభాగ్యసద్ధతీ ॥
చతుర్వచసస్థితిసతతసద్గతిమస్గతి ॥ ఏమిరరామచంద్రఇక నేటికినే చెదమా
టియాటికిఁ । బాముసహాటనోమిగులపాతకజాలములో ననుంటనో। యే
మియొనర్చినన్నుతునియొగ్గుతండ్రికి కిన్కబట్టునే నీమదిచిత్తగింపుమికని
క్కమునమ్మితి ॥ కటకటరామచంద్రనను గావగదేయిటువేగరాగదే ।
కుటిలమనస్కులై రిపులుకూరభయంకరతర్జనంబులఁ । బటుతరరోషభీ
షణత బాధంబెట్టగతాళజాలనీ । పటువిశిఖంబులందునిమిపారగతోలవె ।
రామభద్రగుణోన్నమితరంజతమానసకంజనైనమిా । రామనుజూచితా

త్రిపురమథ్యాతదీసీసురాళిసంతతో । ద్ధామనుడాసివాడు దైన్యమునొం
దినరోసిశతుత్రిలన్ । దోమల జేసిమిత్రులనుదోడ్కొనివచ్చితిజా॥ఒప్పలకు
ప్ప యోరఘుకులోత్తమ సేవకకల్పభూజమా । యప్పదయాసుధారసము
యప్పటికప్పటికుప్పతిల్లగా । గుప్ప వెగొప్ప మేల్పసిడి కుప్పలు తెప్పలుగా
కదంబముల్ । గుప్పిసకీర్తినిన్ను మదిగోరితినిప్పుడుజా॥ఎన్ని దలంచుకొన్న ర
మణీయతరంబగు మీచరిత్రముల్ । గన్నులగప్పుకొన్న ఘనకౌతుకమౌ
సుజనప్రసన్నమా । యన్న బుధప్రసన్న సుగుణార్ణవనిన్ని నియాడనేర్తునే ।
సన్నుతదివ్యమౌనిజనసాహసపిత్రిమజా॥క్రూరుడ ద్రోహుడన్మృగులగుత్సి
తుడన్ ఖలుడన్ జడాత్ముడన్ । జారుడచోరుడన్ విషయజాతుడభావు
డస్వామిఘాతుడన్ । నేరపు లేదయీదారిత నీరధిదాటగవోదయాబ్ధినా ।
నేరుపులన్ని నీవెనుమినిన్న నిరమ్మితిజా॥ఎక్కడతోచకేనుమన సెంతయుదుః
ఖమునొందినప్పటన్ । (గక్కున నిన్నుదల్చుకొని గాచెదపంచుమదీయ
తాపముల్ యక్కణగించినంతసమునొందుదునో యినవంశచంద్ర యో।
చక్కని రామచంద్రయని సన్నుతిజేయుదు ॥౨౦॥ ఇన్నిటజూచినాబ్రతుకు
నేమని నీకునువిన్నవింతునో । నిన్ననినమ్మియుంటినను నేరము లెన్నకుమం
టినీకృపన్ । నిన్నిక వేలుమంటి మనినామనమంతయు చెప్పకొంటినీ । వి
న్నదికామమంటి ననుకావగదేహరి॥ ౨౧ ॥ నమ్మితినిన్ను నేనుమదినమ్మ
నుమెవ్వనినైనగాని నీ । న్నమ్మిన వారికెన్నడును నాశము లేదని బుద్ధినెంచి
నే। నమ్మితినీవెదక్కనుమ నా మొరపేమునాలకించినన్ । నమ్మికలిచ్చి కా
వుము ననాథనుకీ్రిహరి॥౨౨॥ పిలిచినబల్కవేమి ననుబ్రేమతో గన్నులజూ
డవేమి నేవలచినతప్పులన్ని మరిమెప్పక యాచదనేమియౌదయో । నలుసు
రుసీవెదక్కనుచు బట్టితినీపదపద్మయుగ్మముల్ । బలుచదనంబుజేసినను బా
ధలపెట్టకుము॥౨౩॥ దంపముదంపమయ్యమునుదాసవనంహారయప్రమేయనే।
దండిగనీవెదక్కనుచు దప్పకనిన్ను భజింపుచుందునో। భండనపిత్రిమస్ఫు
రణపాలితదాసజనానుమోదనా । దండనునిల్చికావుమిక ధన్యునిగానను
॥౨౪॥ నన్నిటనేచకయ్యరఘునాయకనే శరణంబువేడితిన్। గన్నదికానుప

య్యానవకంజదళేక్షణ భక్తపోషయా। పన్నగశరణ్య యోగి [illegible] పాస [illegible] యో జగదీశసీతాపతీ। విన్నపమాలకించినను నేమిక నేలుము ॥౨౫॥ [illegible] వకర్మముల శాధలనొందగను నిన్ను [illegible] । [illegible] నెనమ్మ [illegible] మిర [illegible] రామచంద్రుని [illegible] । [illegible] గా [illegible] యస్మదీయహృ। త్పుటము [illegible] ॥ విన్నపమన్న మాటవిను నేమని నిన్ను [illegible] । [illegible] పరుకన్గొని జేయుము నమ్మియున్నయా। [illegible] దయచూచి వేగనా। కన్నులకర్వ [illegible] నిను [illegible] ॥ [illegible] విను మేలికనీవనినమ్మియుంటి గా। [illegible] యుంచినన్। [illegible] [illegible] నమ్ము [illegible] । [illegible] గ్రము జేసి [illegible] । నా [illegible] యంబులో [illegible] । [illegible] బ్రోవనినమ్మి [illegible] వేడుకొ [illegible] వ్వరునన్ [illegible] లనన్నగాగా। [illegible] నెవ్వగమాన్పి యేలునను [illegible] వాసరాక్రిమ [illegible] జానకీ। [illegible] మెల్లమెచ్చగా। [illegible] । [illegible] నవారలె [illegible] శల్। [illegible] విలసిల్లు [illegible] । [illegible] నునీవెతప్పనా। [illegible] వ్వరివేడలేను నను నేమియు [illegible] । [illegible] లుకొనీవిక॥ నిన్ననిచాలనమ్మితిని [illegible] యదో। [illegible]

యోజనసంభావమునం[illegible]యాచూచి [illegible] । యన్నియును రదోలినుఖ
మందగి జేయ నరాము [illegible] । [illegible] తెరుగ [illegible]
[illegible] । విన్న [illegible] మంత జేసి
[illegible] । [illegible] కారణము [illegible]
[illegible] । [illegible] । [illegible]
[illegible] ! గ్రిహవులుము
[illegible] । సతతము [illegible]
[illegible] సంగతి [illegible] । దా
[illegible] । [illegible]
[illegible]
[illegible] యాముకన్న
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] । [illegible]
[illegible] నిజమం
[illegible] । [illegible]
[illegible] । యుంపగ [illegible]
[illegible] ॥ [illegible] రా

తృసావళిఁ। బూనినధించయోధ్యయును బొందుగనేలినయట్టినీకిఁబ్రియుఁ। నేనునుగానుమఱి విడిచియెక్కడదోచకనున్నవాడనో। భానుకులేశగాఁబ్రె మమునఁబట్టుగనిల్పవె జా॥ ఎన్నడునిన్ను జూతుమన సెన్నడు సంతసమందు నిన్ను నే। నెన్నడుబూజసేయుదును యెన్నడునాకభయంబొసంగదో।యె న్నఁగచాలనమ్మితిని యెవ్వరివాడనుగానునున్ముని। కన్నులఁజూచి తేజము లుగ్గ్లగజేయవె। నెరపునుదోషమఱి భయమువేమరుచింతయు దుష్ట సంగతిఁ। బారలగనీకభాగవతపూజకునహర్నిశ జేసిజ్ఞానమఱి విరివిగ బుట్టజేసియుమ వేధలబెట్టకభక్తినిష్ఠకుఁ। బరవశజేసినీకృపకుబాత్రుని జే యవె॥ ఎవ్వనిచేనృజింపఁడు నెవ్వనిచేలయమందులీనమౌ। యెవ్వనియం దునుండు జగమెవ్వనినన్నుతిసేయుదేవతల్। యెవ్వనిగెల్వరవ్విభసకీశ్వ రుకాఖ్యకనంతమూర్తికిఁ। నెవ్వగమాన్పుచేయరుదనీరజలోచన ॥ ప రమునకెవ్వడో పృథువుపంకజగర్భునిగన్నవానికిఁ। నరహరిరూపమైన సురనాయకుడీనులబ్రోచువాని తా। నరమరలేకజీవులకునందరికిఁ నమ మైనవానిను।స్థిరమతి బూజసేయుదును నేమముకోరుర॥కదిపియు నీదునామ ములుగట్టిగదల్చుచు భక్తినిష్ఠయుఁ। జెగరగనీకబట్టుకొని చిత్తవికార ములఁ హరింపుచుఁ। మదినినుగట్టిజేసుకొని మత్సరమెల్లనుకీరసారెకు। న్వదలగనీకనుండెదను వాంఛలుచేకుస, జా॥

వేదములున్పురాణములు వేయుముఖంబుల శేషుడాదిగా। నీ దుగుణంబులెంచుటకు నేరరు యెవ్వరికైనశక్యమా। శ్రీధరసేవభో గసుర సేవితనీమహనీయదృష్టినా। మీదనుయుంచవేసకలమేదిని నా యక, జా ॥ కీటకమాదిబ్రహ్మతుదకేశవుడాఖ్య డనంతరూపము। ల్లా ట్టిగదాల్చియీభువన భారముల్లోను దీర్చినట్టియో। నాటకసూత్ర ధారిచరణాంబుజయుగ్మము నాశిరంబున। స్నేటుగనిల్పి కావుసవనీరజ లోచన ॥ కేశవరామకృష్ణనర కేసరిమాధవ శ్రీజనార్దనా। శ్రీశర మేశవిష్ణుసుర సేవిత శ్రీహరిపద్మనాభమీ। యాశకుచాలనమ్మితినిహ రిఘుపుంగవ శౌరిమామకో। ల్లాసవికాసకావుసకలామరవందిత, జా॥

వనరుహగర్భశంకరులు వాసవముఖాదిక దేవతావరు । ల్సనక సనందనా
ఖ్యులును సాత్యవతేయ విభీషణాదులున్ । గనుగొనలేనినీదుపదకంజ
ము తొదల మోపినావుగదె । యనపరగంబునిల్పినను యాదుకొనెప్పు
డు, జా ॥ ఇరుదెస శంఖచక్రములు నింపుగవీనులగుండలంబులు । స్మర
కతహారముల్సరసమౌ హెడు లక్ష్మియునోలలాడగా । పరువడివచ్చి నా
హృదయపంకజమందు వసించికోరికల్ । యిరువుగనిచ్చి సుస్థితిని హె
చ్చుగచేయవె, జా । గరిమెముర పెట్టి సన్నివియు గ్రక్కున శేషునిమీద
నుండియున్ । యురువడివచ్చి యామకరినుగ్రక్కణగించి గజేంద్రుగాచి
తౌ । ధరగలసీదుభక్తులకు దాపనిసమ్మతి వారిలోనన । న్బరువడిమెంచి
మేలుకొనువావసనన్నుత, జా ॥ ఒక్కని జేసినాపగతు లోప్రక మత్సర
ముప్పతిల్లగా । దిక్కని నిన్నుచే శరణుడీనతవేడు తెరంగెరుంగవా ।
యుక్కణగించి నేగిరమయుగ్వాని యుంచకవారిసంగరీన్ । గ్రక్కున
ద్రుంపవే పరమకారుణికోత్తమ, జా ॥ పరులకుచేతికియ్యకనె పంకజ
లోచన నీకుహస్తమున్ । గరివరుమీదనుంచి కృపగాచినరీతిని నాశిరం
బునన్ । యిరువుగహస్తమున్ నిలిపి యింపుగ దండనసేయ కేలుకో । న
రసఖవాసుదేవ మునినాయకమాధవ, జా । హరిణియు దుఃఖమందుచు
ను దయార్తరవంబున పెక్కుబాధవే । హరికరుణావిధాయననుదయార్త
నుగావుమటన్నయప్పుడే । యెనుకవధించియాహరిణినెంతయుగావవెరా
మరామనీ । కరుణనునన్ను గావునవకంజదళేక్షణ, జాన ॥ రామయిదే
మిరా నిరపరాధుని దుర్జనులెంచుచుండగా । నేమియెరుంగనట్టులసహిం
చుకయున్న పనేమి చెప్పరా । నీమదికింతసహ్యమగు నేనిక నెవ్వరులేరు
రక్షకుల్ । కోమలనీలవర్ణ రఘుకుంజరమద్గతి, జా ॥ కానన కావరం
బునను కాకముఖానకి గోరజీరిన । న్బానిశిరంబుద్రుంతునని ఫూరియు
వేసినతీవ్రబాణమై । వానికివెంటవంటినునువచ్చి యుమీశరణంబుజొ
చ్చిన । న్భానుతకావవేకరుణబుట్టియుకాకము, జా । శరణనియావి

భీమగుణుడుజక్కఁగ చేసినలంకయిచ్చితో । వెరచివిభీషణాగ్రజుడు వేడిన
యప్పుడు యేమియిచ్చెదో । తరుణిజయుక్తయోధ్యయును తప్పనినీదుమ
హాప్రతిజ్ఞయుఁ । స్థిరముగనేనసునీశరణు నీనతవేడెద, జా ॥ కొత్తలుని
న్నునేనడుగ గోరినకోరికవిన్న వింతునే । చిత్తమువచ్చునట్టునను చేకొని
వేమరు నాదుశత్రులఁ । జొత్తిలద్రుంచి రోగములుబాంపగనీయ్యకునీ
దు దాసులఁ । హత్తుకస్సి చేసులును నంతియకోరితి, జా ॥ శరణనియం
టినాడుబలు శత్రులనాశ్రయించితిమమంటివే । కరములుమోడ్చినీవున
నుగన్నది కానుపటంచునెన్నఁగఁ । బాలుము నీనేదిక్కనుచు బొబ్బ
లుపెట్టితినీదుగర్భమున్ । ... నన్నయపద్యముగా
దట్రే, జా ॥ భుజబలశక్తియుక్తియును భూరిపరాక్రమవిక్రమంబులఁ ।
నిజముగనీవుమున్ గెలుగ చెలియు నేసినపాంపనేయుటఁ । విజయము లేక
మత్స్యపురవెషములఁ ధరయించియుండిరో । సుజనసిఫయునే కసుబతో
ప్పుడుదాకను, జా ॥ బాలునివెన్న రొంగవని పట్టుకలిత్రియు గోలగట్టినఁ
లీలతోరోలుయీడ్చుకొని వేగముకొంకక ... । గాలగనిడ్చి
శాపములగొబ్బునబాపవె నీయకంబుదూ । తాలికన్నైన యెంచుటకుచో
ద్యముగాదట్రే, జా ॥ వాసిశోచ్చెసోమకుని పట్టిచ్చియువేదములెల్ల దె
చ్చియుఁ । భారతినాథుకిచ్చితివి పంకజలోచనదేవదానవుల్ । వారి
ధిదర్వ భూధరమువాసిగ నెత్తితికూర్మరూపమై । పదకసినసాటి జగధీ
శ్వరరాఘువ, జా ॥ భూమియుజాపచుట్టుకొని పోపగనీవు వరాహరూప
మై । భీమపరాక్రమంబు నన్నుట్టగ నాకనశాపమరించియుఁ । భూ
మినియెప్పటట్ల బాలుపొంపగనిల్చిన నీపరాక్రమం । బీమహిలోన నెం
చగను యెవ్వరులేదిక, జా । స్తంభమునందుబుట్టి సురశాత్రవుహైనహి
రణ్యకశ్యపుఁ । జృంభమణంచి యాదనుజు జక్కఁగ జేసిసురల్నుతింప
గాడింభకుగాచియేలితివిదవ్యమునీదుప్రభావమెట్టిదో । స్తంభజనారసింహ
యని నన్నుతిజేసితి, జా ॥ సురపతిరాజ్యముస్వతియుహారతబుచ్చుకయే
లుచుండగా । కరుణదలిర్ప కశ్యపుని గర్భమునందున గుజ్జురూపమై । సిరి

వెలుగంగబుట్టిబలినిశిక్షించుచుండగఁగదా త్రిక్కిరాజ్యముం । మరలఁగనిచ్చి
సూసురలమన్నన చేసితి జా॥ బలయుతులైన రాజులను భండనమందుత్రుంచిక
ంచిభూవలయములోపలఁ సపరివారముగా బలశక్తియుక్తుడై యిలనుతికె
క్కిరాజ్యమును యేలుచునుండగ గార్తవీర్యుఁడు । జలమున వేయుబా
హులనుచయ్యన దునిమితివె, జా॥ తాటకినేసితత్తనయు దర్పమణంచి
యు వాలిదునిమితివి । సేతువుగ రావణాదులను నేపణగించిననీదుశక్తి
యుఁ । బాటియు దప్పనే యనకటపద్మవిలోచన నాదుశతురుఁ । దీట
వియున్నవారెవరిదె కొన్నానదునిమితివె, జా॥ రోహిణిగర్భమందు ననిరూ
ఢరుచిఁ బలరామరూపమును । తా స్నేహముచేత దేవతలు సంభ్రమ
మొందగ బుట్టినతుఁ । దోహాఁ వేలను దునిమి ధరణీభర భారము
మాన్పినట్టిసి నా హానస్తుతియొనగూర్కి సాటిమె శ్రీహరి, జా॥ త్రిపురము
లున్నవారికి [illegible] సమునింపబూనిన । కపటముచేత యూద
సుజకామినుల స్వతిశౌచనేయము । [illegible] జేసిబలుసాయకమై
[illegible] నిల్పియుం । త్రిపురాసు రాసురలందు నిమితేజమునొందనె,
జా॥ మునిసరకస్తింబహార మోడచె పావనమూహావందుతా । సురగ
రుడోరగ ప్రముఖసుందర [illegible] । వరశరశంఖచక్రకర
వాలధనుర్ధరకంబుకంధరా । పరమపవిత్రిలోక జనపాలక శ్రీహరి, జా॥
తల్లియు మన్నుదింటివని దండనసేయగబూనినప్పుడే । కల్లలుగానిమన్ను
దిన గానరటంచమనోరిలోపలఁ । [illegible] గంబులను తద్దయుజూపిన
యాట్లనిన్నునా । యుల్లముసందేవలు చియుబ్బమనుందును, జా । సుర
పతియాగముఁ [illegible] దేయుటంచు వారలయు । [illegible] యగజేయ గో
పికలు గొందలమందుచు రాక్షసాస చే। [illegible] కృష్ణకృష్ణయన వేగ
మొభూధరమెత్తికాచితో । గుణభజశౌర్య శాలి హరిగోపకుమారక, జా॥
నరునకు సారథ్యైనిలిచి నాప్యలు మెచ్చగ బక్షపాతివై । దురమున గౌర
వాదులను ద్రోణునిభీష్మునికర్ణశల్యులం । బరములుగెల్చుశంకరుని
పోలికనందరి దునిమిచిరాజ్యముం । ఇరువుగధర్మపుత్రునకు నిచ్చితివే

చ్చుగ, జా ॥ ఉత్తరగర్భమందు సుగుణ జ్వాల బాలుడు దాహబాధచే। దత్తరపాటునన్ దనకు తాపము నోర్వక కృష్ణకృష్ణయనా । చిత్తజుగన్న తండ్రి నను శీఘ్రమె కావుమటన్న యంతలో । హత్తుగ బాలుగాచితివి యాక్రియగావవె, జా ॥ బాలురతోడ గూడుకొని పాయక గోవుల మేపుచుండగా । నేలయు నింగి మండుచును నెట్టుకవచ్చెడి కారుచిచ్చుగో । పాలును జూచి భీతివడి పారుచుగావవె కృష్ణయన్నగో । పాలులగాచు రీతి నను బాయక కావవె, జా ॥ బాలుని జేరి యెత్తుకొని పాపపు రక్కసి చంట జేదునం । దాలిచి మాయరూపమున దగ్గరకీసుక చన్నుగుడ్పిన । న్వాలిక చన్నుగుడ్చి యసువప్రాణము లంతము నొందజేసితో । బాలుడవౌదువా డగతిభారము దాల్చిన, జా ॥ అయ్యయొ పాపకర్ముడన నియ్యడి ప్రసిద్ధుడనై తిగానినే । నియ్యెడభక్తిదప్ప కనుయెప్పుడు నమ్ముకయున్న వాడనూ । యయ్యమహానుభావనను నారడిబెట్టకు వాదుశత్రులన్ । జయ్యనదాపించి నాతలపు సాంగము సేయవె, జా । పలుకులు సత్యవాక్యములు పాశితలంబభయ ప్రధానముల్ । సలలిత మైనచూపులని సంపదలీనెడు పాదపద్మముల్ ।. కలకలజూపి సర్వమును గల్గగజేయుమటంటి నిన్ను నే । దలచితినాదు కోర్కెయును దధ్యము జేకుర, జా ॥ కనకజతోన యోధ్యపుర సంపదతోడను వెంచునప్పుడున్ । మనమున కోపవేగమున మార్గమున వచ్చినజామదగ్నినిన్ । గనుగొని బాహుశక్తిమున కౌశల మెల్లను జూరగొంటివో । మనసిజుగన్న తండ్రి యసమాన పరాక్రమ, జా ॥ సత్యము నిల్పవయ్య యసత్యములాడినసీకు నెవ్వరున్ । యుక్తిరమియ్యగా గలరు యోరఘునాయక నీదు చిత్తముల్ । సత్తుగ నాపైన్ని లిపి సంతసమందగజేసినాదు యీ । తత్తరపాటు దుఃఖమును తాపము దీర్చవె, జా ॥ ఎన్నడు మాకు దిక్కుగల దెన్నడు దైత్యుల బాధమానునే । యెన్నడు చింతమాని సుఖియింతుమటంచును రాత్రులిచ్చతో । నెన్నికతోడ దక్కునుచు నెవ్వని గొల్చెదరట్టి యీశ్వరున్ । బన్నగతల్పుగొల్చెదను భావములోపల జానకీపతి ॥ ఎంతకు వృష్టిచాలకను యెందరు ఫీయని యెగ్గుచేసినన్ ।

సంతసమందుకొంచుతగ సారభవాంబుధి మున్గిమున్గియూ । వంతయు మీఁప
దస్మరణ వాక్కునదల్పకయున్న దుర్జనుల్ । జెంతధరింపజేయుము భజిం
చెద మ్రొక్కెద జానకీపతీ॥ కురుపతి మత్సరంబునను కొంచక ద్రౌపదికో
కలోల్వగా । హరిహరీ కావు కావుమని యార్తరవంబున మిమ్ము వేఁడి
నన్ । మురహర కాచి ప్రోచితివి మ్రొక్కుచు జేతులు దియ్యకే నను నీ ।
మరువునజొచ్చినాఁడనను మానక బ్రోవుము జానకీపతీ ॥ కలియుగమంత్య
మందు సురకంటకులైన కిరాతవర్గముల్ । బలిసియు వర్ణసంకరము
బాయకజేసినకల్కిరూపమై । ఖలులను ద్రుంచి శిష్టులను గాచితిమంచు
ను వేదజాలముల్ । బలుకఁగ నేను నీ చరణపద్మము నమ్మితి జానకీపతీ ॥ వ
రుసదశావతారముల వాసిగ దుష్టుల ద్రుంచివేయగా । ధరజనియించి
నాఁడవని తద్దయు నమ్మితినాదు శత్రులన్ । సరగున లోకకంటకుల జయ్య
స ద్రుంచియు నార్తి నిల్పితౌ । పరుదు ప్రతాపశాలివని ప్రేమ నుతించితి జాన
కీపతీ ॥ సుగతియు నిచ్చు కర్మములు చోద్యముగా నెఱబాపు నెప్పుడున్ ।
జగతులు నాశమందుదురు బంధుసుహృజ్జన మిత్రవర్గముల్ । జగతి
బ్రసిద్ధినొందుదురు చక్కగ శ్రేయముగల్గుచుందుమీ । యగణిత నామకీ
ర్తనల నంబుజలోచన, జా॥ ఒనరగ నీదు తోసురలు యొక్క నిమిష
ము నీదు పాదముల్ । బనివడి పూజజేసి పరిపాకము నొందనవాని నీకృ
పన్ । యనిశము బ్రోచుచున్నరియు నందగరానటువంటి లోకముల్ ।
దనరగనిచ్చి నేలుదువు తాపసనన్నుత, జా॥ ఎన్నికెన్నెన్ని విన్నపము
లెంతయు జేతును నీదు చిత్తమున్ । కన్నవిలెంగరంగగను వేయు విధంబు
లనీదు దాసులన్ । మన్నన జేసెకాతునని మాటికి మాటికి నిన్ను దలుతునీ ।
కన్ననునాను యూష్మలిక గల్గదు నేహరి, జా॥ ప్రొద్దున లేచి సూర్యకుల
భూషణు రాఘవు పాదపద్మముల్ । బుద్ధినియుంచి పుష్పములబూజలొన
ర్చిన పుణ్యభూజనుల్ । హద్దుగ శత్రుచోర భయమన్నదజెందరు యెన్న
జాలుమీ । పెద్దలువింటి భద్రగిరి పట్టణ రాఘవ, జా॥ ఘనమగు కోప వే
గమున గార్ముకమప్పుడు నెక్కుబెట్టి నీ । వనువుగ బాణముందొడిగి యం
బుధిపైని గుడింపఁబూనినన్ । వననిధి మూర్తికంబు గతివచ్చియు బాణ
ముసందువల్వదే । యినకులచంద్ర సీమరూమ యోదికనిచ్చెదు, జా॥ శంక

ము లేక చేసితిని చేయగరానటువంటి పాపముం । పంకజనాభ నీదు పద
పంకజములఁ జేర్చి యుంచగా । శంకలు తొలఁగఁగను శంకర యుర్వరి
కైన వెర్వనీ । కింకర కోటిలోనఁ గను గీతి సహింపవె జా॥ దినకర చంద్ర
నేత్రములు దివ్యకిరీటము నొప్పు శంఖముల్ । ఘనమగు కౌస్తుభంబు నవ
కాంచనచేలము శ్రీ చెంగటన్ । … హస్తమును దాసుల
తిసమంచినట్లుగా । … జానకీపతీ ॥
దశరథునాజ్ఞ దప్పకను దానిమిత్తముగా … వనవాసంబు
డ్డు మునివేషముతో … ।
జను పట్టణమేలితౌర యో । … జానకీపతీ ॥౧౦౮॥ కరిమనుర క్షిం … సైదనామ
ముల్ । బరువడి రామరామయని … పాప
ముల్ । మనుగ కగోవధాఘమును మానుచు … పాపముల్ ।
నిరతము … జానకీపతీ ॥ ౧౦౯ ॥

జానకీపతిశతకము — సంపూర్ణము.

గోదావరిజిల్లా కాకినాడనగరం … 1862 … ఆసామియున్న శ్రీవేంకటేశ్వర విద్యాసాగర ముద్రాక్షరశాల ప్రొప్రయిటరగు మంగు వెంకటరంగనాథరావు … సమస్తమయిన వారికి తెలియ చేయునదేమనగా మా ముద్రాక్షరశాలలో … సంస్కృతాంధ్ర గ్రంథములు అచ్చువేయబడును. … పుస్తకములు … కావలసినవారు … అమ్మబడును.

ఇట్లు విధేయుడు,
మంగు వెంకటరంగనాథరావు
ప్రొప్రయిటరు.
కాకినాడ.

నోటీసు

గోదావరి జి॥ కాకినాడ నగరం వలిప్రివారి వీధి నెం 1862 ను యింటి యందుంచబడిన శ్రీవెంకటేశ్వరవిద్యాసాగర ప్రెస్సువారి డిపోలో విక్రయించబడు గ్రంధములు.

1.	స్త్రీలపాటలు 100 రకములు రు.	3—2—0
1.	పెద్దచ్చు శతకములు 100 రకములు	3—2—0

వచనములు.

శేషధర్మం	1—4—
కర్మవిపాకం	1—4-
వైద్యరత్నం	1—0-
ప్రశ్నశాస్త్రం	1—8—
అధ్యాత్మరామాయణం	1—0—

ప్రియాలు.

1.	సావిత్రి	0—6—
1.	సంపూర్ణరామాయణం (నాటకం.)	0—8—

సంస్కృత నాటకములు

శ్రీ రాజా మృత్యుంజయనగరం రాజాగారిచే రచియింపబడిన

శాకుంతల	1—0—
విక్రమోర్వశీయం	1—0—
మాళవికాగ్నిమిత్రం	1—4—
12 మాసముల మహాత్మ్యములు వచనం	4—0
భాగవతచంపు 1 భగవద్గీత 1	2—2

వచనములు 1 కి రు 0—4—0 ఖరీదు

హరిశ్చంద్ర, నలచరిత్ర, శశిరేఖాపరిణయం, సానందోపాఖ్యానం శ్రీకృష్ణభక్తసంవాదం, భగవద్గీత, వాసుదేవ మననం, కుమారవశధ రామశాల నిర్ణయబోధిని, సింహాచల మహాత్మ్యం వగయిరాలు.

మంగు వేంకట రంగనాథరావు బుక్కుసెల్లరు, కాకినాడ.

13696

తే॥ ఎల్లలోకంబులకు సదా నేలికవయి
సర్వభూతాళికెల్లను సాక్షివగుచు
విశ్వమెల్లను వ్యాపించి వెలుగునిన్ను
శరణుజొచ్చితినను బ్రోవు జానకీశ 31

తే॥ ఆగమంబుల మ్రుచ్చిలి యబ్ధిజొరగ
నసురుసోమకు బట్టిమార్చి యాగమముల
ధాతకొసగిన మత్స్యావతార నిన్ను
శరణు జొచ్చితి నను బ్రోవు జానకీశ 32

తే॥ అమరదానవు లమృతంబు నందగోరి
క్షీరవారాశి ద్రచ్చుచో క్షితిధరంబు
క్రుంగనద్దాని నెత్తిన కూర్మరూప
శరణుజొచ్చితి నను బ్రోవు జానకీశ 33

తే॥ సురులకగికురించి దానవుల్ సుధగొనంగ
వారివంచించి సుధను దేవతల కిడిన
సీమమోహన మూర్తిని నిండుభక్తి
శరణు జొచ్చితి నను బ్రోవు జానకీశ 34

తే॥ ధరణిజాపగా జుట్టిన దైత్యవరుని
నాహిరణ్యాక్షుఁ గనుమాసి యవనిబ్రోవ
నాదికోడంబవైన నిన్నమిత భక్తి
శరణు జొచ్చితి నను బ్రోవు జానకీశ 35

తే॥ స్తంభమందుద్భవించి యద్దైత్యుకనక
కశిపుఁ దెగటార్చి ప్రహ్లాదు కరుణఁగాచి
నట్టి శ్రీనారసింహుఁడు నిన్నధికభక్తి
శరణుజొచ్చితి నను బ్రోవు జానకీశ 36

తే॥ ప్రబలుఁడైనట్టి బలిదైత్య బలమడంచి
శక్రునకు ప్రేమ సామ్రాజ్య సౌఖ్యమొసగి
భక్తతతి బ్రోచినట్టి యావడుగు గుజ్జు!
శరణుజొచ్చితి నను బ్రోవు జానకీశ 37

తే॥ ధరణి ధవులైన హైహయుల్ ధర్మముడిగి
క్రూరులై సంచరింపంగ వారిదునిమి
రాజదమనుండవై వెల్గు రామ! నిన్ను
శరణుజొచ్చితి నను బ్రోవు జానకీశ 38

తే॥ బ్రహ్మ వరదత్త బలమున బంక్తిముఖుఁడు
లోకములనెల్ల గారింప లోకవితతిఁ
బ్రోవ దశరథసూనుఁడై బుట్టినట్టి
యాదినారాయణుఁడ వని నిన్ను నహరహంబు
శరణుజొచ్చితి నను బ్రోవు జానకీశ 39

తే॥ కంసచేదీశ సాళ్వాది ఖలులఁ ద్రుంచి
గోపగోపికలను ముచికుందనరుల
బ్రోచినట్టి శ్రీ గోపాలమూర్తి నిన్ను
శరణుజొచ్చితి ననుబ్రోవు జానకీశ 40

తే॥ అన్న నా చిన్నికృష్ణయ్య మన్నుదినగ
నేల ? యనితల్లి ప్రశ్నింప, లీల, నోరు
దెఱచి విశ్వంబు జూపిన దేవునిన్ను
శరణు జొచ్చితి ననుబ్రోవు జానకీశ 41

తే॥ అనుజ పుత్రమిత్రుల నాహవమునఁ
జంపఁజాలక పొగిలెడి సవ్యసాచి
చింతలంబాపి ఘనయోగ సిద్ధినొసగి
కరుణగాచిన యోపుణ్య పురుష! నిన్ను
శరణు జొచ్చితి ననుబ్రోవు జానకీశ 42

తే॥ పుడమి హింసావృతంబయి పొగులుచుండ
బుద్ధభగవానుడై వేడ్క భువిజనించి,
ధర నహింసావ్రతంబు సుస్థాపితంబు
జేసి వెలసిన నిన్ను సుస్థిరత నెపుడు
శరణుజొచ్చితిననుబ్రోవు జానకీశ 43

తే॥ హేరఘూద్వహ దేవేశ హేకృపాళొ
హేపరాత్పర పరమేశ హేముకుంద
హేవిభీషణ పోషక హేమహాత్మ
శరణు జొచ్చితి ననుబ్రోవు జానకీశ 44

తే॥ ఆదిమధ్యాంతములు లేక యడరుచుండి
వివిధనామ రూపంబుల వెలసెదీవు
దేవతలకైన నీమాయఁ దెలియఁదరమె
శరణు జొచ్చితి ననుబ్రోవు జానకీశ 45

తే॥ లోకజాలము నీకుక్షిలోన నిల్పి
ఈవు బహురూపములతోడ నీజగముల
క్రీడసలుపుట చిత్రంబు రిపువిదారి
శరణు జొచ్చితి ననుబ్రోవు జానకీశ 46

తే॥ పాలమున్నీట భోగితల్పంబునందు,
ఇందిరాదేవితోఁగూడి యింపుమీర
క్రీడలందేలుచుండెడి ప్రోడవీవు
శరణు జొచ్చితి ననుబ్రోవు జానకీశ 47

తే॥ తనయు లొకవేళ తెలియక తప్పుసేయ
తల్లిదండ్రులు ప్రోవరే తప్పుఁగాచి
యటులె చేజేసినట్టి యఘాళిఁబాపి
సత్కృపామతి బ్రోవుమా జానకీశ 48

తే॥ పవనసుత రాక్షసేశ్వర భక్తశబరి
గృధ్రరాజ యహల్య సుగ్రీవులయెడ
జూపినట్టి దయంగొంత చూపినన్ను,
సత్కృపామతి బ్రోవుమా జానకీశ 49

తే॥ కావుమని వేడఁ గరిరాజుఁ గాచినావు;
పుణ్యుబ్రహ్లాదు నురుకృప బ్రోచినావు;
ఎట్టివాత్సల్యమో భక్తబృందమునెడ !
శరణుజొచ్చితి ననుబ్రోవు జానకీశ 50

తే॥ భక్తతతి జూడలరయుచు వారి నెపుడు
క్షేమమునఁ బ్రోచుచుందువో యినకులేశ
భక్తతతి కోర్కెలీను కల్పకమ వీవు,
శరణు జొచ్చితి ననుబ్రోవు జానకీశ 51

తే॥ భక్తసంతతి నీబహిఃప్రాణమరయ
భక్తరక్షణమే నీకు పరమవ్రతము
భక్తప్రాణ నీవుండ భయముగలదె ?
శరణుజొచ్చితి ననుబ్రోవు జానకీశ 52

తే॥ ఆర్తరక్షణ బిరుదు నీకమరియుండ
మూఢులై తుచ్ఛులను వేడఁబుణ్యమేమి ?
భక్తులనుబ్రోవ నీకంటెఁబ్రభులు గలరె ?
శరణుజొచ్చితి ననుబ్రోవు జానకీశ 53

తే॥ అన్యశరణంబుఁజొరక నిన్నాశ్రయించి
నట్టినన్ బట్టువిడువక దెట్టులైన
దుఃఖములనెల్లఁబోకార్చి సౌఖ్యనొసగి
సత్కృపామతి ననుబ్రోవు జానకీశ 54

తే॥ ఏనొనర్చిన యఘములు లెన్నేనిగలవు;
దురితములబాప నీకంటె నొరులుగలరె ?
కాననోదేవ నీపద కంజములను
శరణుజొచ్చితి ననుబ్రోవు జానకీశ 55

తే॥ భవభయోచ్ఛేదనములు సౌభాగ్యదములు
దుఃఖభంజనములు ఘోర దురితహరము
లవ్యయానందదములు నీయంఘ్రులరయ
శరణు జొచ్చితి ననుబ్రోవు జానకీశ 56

తే॥ పరమపావని గంగకుఁ బ్రభవభూమి
పద్మనిలయకు లక్ష్మికిఁ బట్టుగొమ్మ
నీరజాసను సేవ్యముల్ నీపదములు
శరణుజొచ్చితి ననుబ్రోవు జానకీశ 57

తే॥ భవజలధి నుత్తరింపఁగఁ బడవయగుచు
కలుషతిమిరంబులకు సర్య కాంతియగుచు
వెలయు నీదివ్యపాదార విందయుగళి
శరణు జొచ్చితి ననుబ్రోవు జానకీశ 58

తే॥ దుఃఖజాలంబు బోకార్చు తోయజాక్ష !
దీనతతినెయ్యమునఁబ్రోచు దేవుఁడవని
నమ్మిసద్భక్తి నీపాద నళినములను
శరణు జొచ్చితినను బ్రోవు జానకీశ 59

తే॥ లేరు త్రాతలు, హితులును లేరు లేరు;
నిక్కముగ నన్నుబ్రోచెడి నిర్మలాత్ముఁ
డీవె; నీకంటెనాకు దిక్కెవరు లేరు;
శరణు జొచ్చితి ననుబ్రోవు జానకీశ 60

తే॥ శంకరుఁడఁగాను నీమంత్రసార మెఱుఁగ;
మౌనిసతిగాను నీపాద మహిమ మెఱుఁగ;
తెలియఁగాజాలుదునె నీదు దివ్యమహిమ ?
శరణుజొచ్చితిననుబ్రోవు జానకీశ 61

తే। కోరసామ్రాజ్య సుఖములఁగోరముక్తి
కోరనైశ్వర్యభోగముల్; కోరెదమది
నీకృపాదృష్టినాపైన నెమ్మిఁబరపి
సత్కృపామతిఁ ననుబ్రోవ; జానకీశ 62

తే। కామలోభాదిగుణములఁ గట్టువడక,
దురితముల పొంతపోవక, దుష్టమతుల,
దరినిఁజేరక వ్యసనాళి దాపుఁజనక
నిన్ను సద్భక్తి సేవించు- నేర్పునొసఁగి,
సత్కృపామతి ననుబ్రోవు జానకీశ 63

తే॥ అల్పమతులు, క్రూరాత్ములు, హాస్యరతులు,
దాంభికులు, భక్తిరహితులు, దర్పమతులు
వ్యసనచిత్తులు, మొదలగువారినుండి
సత్కృపామతిననుబ్రోవు జానకీశ 64

తే॥ భక్తవరులు, పుణ్యాత్ములు, భవ్యతనులు
దురితదూరులు, ప్రాజ్ఞులు, కరుణమతులు
మాన్యులైన నీభక్తుల మైత్రి
సత్కృపామతిం బ్రోవుమా జానకీశ 65

తే॥ నీపదాంభోజ సేవయు, నీకు భక్త
సంగతియు, నిర్మలజ్ఞాన శమదమములు,
సర్వభూత సమత్వంబు, శాంతినొసగి,
సత్కృపామతిఁబ్రోవుమా జానకీశ 66

తే॥ నీదుగుణవృత్తములఁ భక్తినియమి నెపుడు
కీర్తనముజేసి జన్మంబు సార్థకంబు
జేసికొనగోరినాడ నో శేషశయన
సత్కవిత్వంబు దయసేసి సాదరమున
శరణు జొచ్చితి నను బ్రోవు జానకీశ 67

తే॥ కామలోభాది దుర్గుణ కలితుఁడగుచు,
కన్నులుండియు మూఢుండనై కానలేను
నిఖిలవిశ్వంబు నిండిన నీసుమూర్తి
సాధుజనవత్సలా ! దేవ ! జానకీశ ! 68

తే॥ అవనిలోగల్గు సృష్టి రహస్యములను,
భూతతతి వృద్ధిలయములఁ బొందుగతిని,
నెఱుగగల్గిన తత్త్వజ్ఞుఁ డెఱుగునిన్ను;
సాధుజనవత్సలా ! దేవ ! జానకీశ ! 69

తే॥ ప్రకృతి యెల్లను నీస్వరూపంబ యగుట
ప్రకృతి జన్యంబులౌ సర్వవస్తునిచయ
మంత నీమూర్తి బొడగను నటులఁ జేసి
సత్కృపామతి బ్రోవుమా జానకీశ. 70

తే॥ మంత్రములకెల్ల నీనామ మంత్రమైన
తారకంబెగదా ముక్తిదాయకంబు;
వారిజాక్ష నినుబోలు దైవంబు గలదె ?
సత్కృపామతి బ్రోవుమా జానకీశ. 71

తే॥ జపతపంబుల యోగాది సద్వ్రతముల
దేహముక్షాళించుటేగాని తెలియదరయ
భక్తిచేనిన్ను దెలిసెడిభంగి ? దేవ !
శరణుజొచ్చితి ననుబ్రోవు జానకీశ. 72

తే॥ అభ్యసింపంగనైతిని యాగమముల,
నెరయనైతిని సాంఖ్య యోగాది వితతి,
దివ్యమంగళమూర్తినిన్ దెలియగోరి
శరణుజొచ్చితి ననుబ్రోవు జానకీశ. 73

తే॥ చిక్కవిందిర కౌగిటఁ; జిక్కవీవు
యోగివిభులైన సనకాది యోగులకును;
భక్తవరులకు జిక్కెడి భంగి, నిన్ను
శరణుజొచ్చితి ననుబ్రోవు జానకీశ. 74

తే ఇభవరునకు సల్పెమున్న దానెట్టితపము ?
ఘోషకాంతలు సల్పిరే ఘోరతపము ?
భక్తిచేనిన్ను గాంచిరి భవ్యచరిత;
శరణుజొచ్చితి ననుబ్రోవు జానకీశ. 75

తే॥ భక్తసులభుండ వనినిన్ను బరమమునులు
బ్రస్తుతులుసేయ నీపాద పద్మములను
బవిమలంబైన భక్తిభావంబుతోడ
శరణుజొచ్చితి నను బ్రోవు జానకీశ. 76

తే॥ ఎంతవేడినగాని నీహృదయమింత
కరఁగదే ? జాలిలేద ? నన్గావలేవ ?
ఆర్తులను బ్రోవకుండుట న్యాయమగునె ?
శరణుజొచ్చితి నను బ్రోవు జానకీశ. 77

తే॥ విషధరముపాన్పు మిత్రుండు విహగభుఁడు
విషధివేశ్మంబు ఫలమున్నె వేడ నిన్ను ?
ఐనచిత్తంబు నీయందు హత్తియుంట
శరణుజొచ్చితి ననుబ్రోవు జానకీశ. 78

తే॥ నాదు దుష్కృత ఫలితంబు-నన్ను వెతలఁ
బెట్ట, నిన్ దూరుటెల్ల నా-వెఱ్ఱితనమె;
దేవ! నాదుష్కృతావళిఁ దెల్ల జేసి
సదయహృదయత బ్రోవుమా జానకీశ. 79

తే॥ కష్టముల కోర్వలేకను - గసరినాడ
నంతగాఁగాని యిపుడెడ నంతయైన
పలుకలేదయ్యొ నీపని తాళ్ళిఘుల్లావ
సదయహృదయుత బ్రోవుమా జానకీశ. 80

తే॥ ధనమదంబున నధికారదర్పమునను
విఱ్ఱవీగుచు వర్తించు వెడగుమతుల
జేరి వారల సేవలు - సేయనెపుడు
సత్కృపామతిఁ బ్రోవుమా జానకీశ. 81

తే॥ అల్పులైనట్టి మనుజుల నాశ్రయించి
వారి మెప్పింప పలువెతల నోర్చుటకంటె,
ప్రేమ విఖ్యాతమైన నిన్ను సేయు భక్తి,
సత్కృపాసారిఁ బ్రోవుమా జానకీశ. 82

తే॥ పద్మగంధంబు మరగిన భ్రమరవితతి -
యన్యకుసుమంబుఁ జేరని యట్లు నీదు -
ధ్యానరతుఁడన్య దైవంబు దరికి జనునె.?
శరణుజొచ్చితి నను బ్రోవు జానకీశ 83

తే॥ ఆశ్రితావళి పాలిటి యమరభూజ
మైననిన్ వీడి కొలువ నే నన్యదైవ
ములను; నీపాద పంకజములను భక్తి
శరణుజొచ్చితి నను బ్రోవు జానకీశ. 84

తే॥ సర్వచింతలవీడి నీ శరణుజొచ్చి
నట్టినన్నెట్లు ప్రోచెదో యార్తిబాపి
వనధిముంచెదో ? మఱిలేక పాలఁదేల్తొ ?
సాధుజనవత్సలా ! దేవ ! జానకీశ ! 85

తే॥ భక్తతతికోరిక లెఱింగి వారిబ్రోవ
నీదు కర్తవ్యమగుటనే నిన్ను వేఱ
యభిమతార్థంబు లిమ్మని యడుగనేల
సాధుజన వత్సలా ! దేవ ! జానకీశ ! 86

తే॥ ఆగమాంత సంచారుఁడవైన దేవ
బ్రహ్మరుద్రేంద్రులకు నైనఁ బట్టరాని
మూలమూర్తివై భాసిల్లు పుణ్యపురుష
శరణు జొచ్చితి నను బ్రోవు జానకీశ. 87

తే॥ కర్మమున ప్రాణితతియెల్లఁ గట్టువడుచు
ప్రాప్తమౌ కష్టసుఖములఁబడుచు నిన్ను
దెలిసికొనలేక దుర్గతిఁ ద్రెళ్ళుచుండు
సాధుజనవత్సలా ! దేవ ! జానకీశ ! 88

తే॥ భక్తివిజ్ఞాన కలితులై భాగవతులు
కర్మబంధంబులఁ ద్రెంచి కాంతురెపుడు
అవ్యయానంద బ్రహ్మంబవైన నిన్ను
సాధుజనవత్సలా ! దేవ ! జానకీశ ! 89

తే॥ పూర్వభవ కర్మపటలంబుఁ బోనడంచి,
ద్వంద్వములయందు సమబుద్ధి దగులఁజేసి,
భక్తివిజ్ఞాన వైరాగ్య-యుక్తుఁజేసి,
సదయహృదయత ననుఁబ్రోవు జానకీశ 90

తే॥ ఎన్ని యోజన్మముల నెత్తి యింతదనుక
దెలియలేనైతినీదగు దివ్యమహిమ
మనుషమంబైన భక్తి నిక్కైన నొసగి
సత్కృపామతి బ్రోవుమా జానకీశ 91

తే॥ నిర్గుణుఁడవయ్యు గుణివయి నెగడితీవు
రూపరహితుండ వయ్యు నేరూపములను
దాల్చి క్రీడించు నీమాయ దాటవశమె ?
శరణు జొచ్చితి నను బ్రోవు జానకీశ 92

తే॥ వరసుషుమ్నాంతరస్థుని స్వప్రకాశు
మానిహృత్తోషకరు బరమాత్మ, నిత్య
మోక్షదాయకు నిర్గుణ మూర్తి నిన్ను
శరణు జొచ్చితి నను బ్రోవు జానకీశ 93

తే॥ తత్త్వమస్యాదిలక్ష్యమై తనరుమూర్తి,
నాదరూపుండవై నయానందమూర్తి,
విమల బ్రహ్మస్వరూపమై వెలుగుమూర్తి,
శరణు జొచ్చితి నను బ్రోవు జానకీశ. 94

తే॥ సూక్ష్మమౌ వస్తువునకంటె సూక్ష్మమగుచు
మహితమౌ వస్తువునకంటె మహితమగుచు
నీయజాండంబు వ్యాపించి యెసగు నిన్ను
శరణు జొచ్చితి నను బ్రోవు జానకీశ 95

తే॥ ముగురుమూర్తులకును మూల మూర్తివీవు
మూడుగుణముల కవ్వలి మూర్తివీవు
వివిధ తత్త్వార్థ లక్ష్యమై వెలసెదీవు
శరణుజొచ్చితి ననుబ్రోవు జానకీశ ! 96

తే॥ నిర్గుణంబు, నిర్ద్వంద్వంబు, నిరుపమంబు
నిర్వికల్పంబు, సత్యంబు, నిర్మలంబు,
నిగమవంద్యంబునై యొప్పు నీదుమూర్తి
శరణుజొచ్చితి ననుబ్రోవు జానకీశ 97

తే॥ అలసహస్రార పద్మమధ్యంబునందు
ప్రణవనాదరూపుండవై ప్రజ్వరిలుచు
దివ్యయోగీంద్ర నుతుడవౌ దేవ నన్ను
శరణు జొచ్చితి ననుబ్రోవు జానకీశ ! 98

తే॥ సత్వగుణు మోక్షదాయకుఁ జరమపీఠ
నిలయుఁ బరరూపుఁ బరమాత్ము నీరజాస
నాదిసుర సేవ్యు భవరోగహరుఁ నిన్ను
శరణుజొచ్చితి ననుబ్రోవు జానకీశ ! 99

తే॥ వేయిశిరములు కరములు వేయిగల్గి
వేయిపదములు నేత్రముల్ వేయివెలయ
వేయిసూర్యుల కాంతితో వెలుగునిన్ను
శరణుజొచ్చితి ననుబ్రోవు జానకీశ. 100

తే॥ ఎవడు దనమాయచేత నీ భువనములను
సృష్టిజేసి పోషించి నశింపజేసి
లీలమోదించుచుండె శ్రీలోలునిన్ను
శరణు జొచ్చితి ననుబ్రోవు జానకీశ. 101

తే॥ ఆత్మయేనీవు నాదేహ మాలయంబు
బుద్ధియే నీదు జాయగా పుడమితనయ
యసువులేనీకు పరిజనులనుచు నెంచి
శరణుజొచ్చితి ననుబ్రోవు జానకీశ ! 102

తే॥ పద్మభవ భర్గ సిద్ధర వరులకైన
దెలియగారాదు నీమాయ దేవ దేవ !
అల్పమతినైన నేనెట్లు నెరుగగలను ?
శరణుజొచ్చితి ననుబ్రోవు జానకీశ ! 103

తే. సారహీనంబు భవసుఖ సంయుతంబు
విషయసక్తంబు క్రోధాది భీకరంబు
నైన సంసారదుఃఖంబు సహనయించి
శరణుఁజొచ్చిన, నను బ్రోవు జానకీశ ! 104

తే. జీవితార్ణవమందున జిక్కి-వివిధ
దుఃఖవీచికలం గ్రుంగి తొలఁగినధృతి
వదలునన్ బ్రోతువనెడి కొండంతయాశ
శరణు జొచ్చితి నను బ్రోవు జానకీశ ! 105

తే. జీవితాబ్ధి మధ్యంబున-జిక్కి-మునుగుల
సంచరించెడి నాదు సంసారనౌక
గాంచిదరిఁజేర్చి రక్షించు కర్ణధార
కుడవు నీవొక్క రుండవే-కువలయాక్ష !
శరణు జొచ్చితి నను బ్రోవు జానకీశ 106

తే. జీవితము బుద్బుదంబు సుస్థిరముగాదు;
ఎప్పుడెట్టుల నేగునో యెఱుగరాదు,
కావనిప్పుడె నీపద కంజములను
శరణు జొచ్చితి నను బ్రోవు జానకీశ ! 107

తే॥ దారసుతబంధు మిత్రముల్-ధనగృహాది
వైహికంబగు భోగము లస్థిరములు;
నీపదాంబుజ సేవయే నిత్యమరయ;
శరణు జొచ్చితి నను బ్రోవు జానకీశ ! 108

తే॥ తనువు విడనాడి జీవుండు తలగువేళ
నిన్ను స్మరియింప నేర్తునో-నేర్వలేనొ
కావునిప్పుడె నీనామ-ధ్యాన మొసగి
సత్కృపామతిఁ బ్రోవుమా జానకీశ 109

తే॥ యముని పాశంబులం జిక్కి-యడలువేళ
దారసుత బంధుమిత్రులు-దరికిరారు
అపుడు నాబాసటగ నిల్చి-యార్తిఁబాప
శరణు జొచ్చితి నను బ్రోవు జానకీశ 110

తే॥ క్రూరులైనట్టి రావణ కుంభకర్ణు
లాదిగాఁగల్గు యసురుల హతమొనర్చి
భువనముల నెల్లఁ బ్రోచిన పుణ్యమూర్తి
శరణుజొచ్చితి నను బ్రోవు జానకీశ. 111

తే॥ సీతవామాంకమున బ్రీతిఁ జెన్నుమీఱ
భరతలక్ష్మణలవణారు-లరసికొల్వ
వాయుసూనుండు పాదముల్ బట్టుచుండ
సూర్యసుతరాక్షసేశ్వర-సూరిజనులు
కౌశికవసిష్ఠ వాల్మీకి గౌతమాది
మౌనివృషభులు మంత్రి సామంత నృపులు
పౌరజనములు భటులు సద్భక్తవరులు
చేరి మోదమున సేవింప-సింహపీఠి
వెలసిపేరోలగంబున్న వేదవేద్య
రాజవరు ధీరు పట్టాభిరాముని న్ను
శరణుజొచ్చితి ననుబ్రోవు జానకీశ. 1[illegible]

శా॥ హే సీతాధవ। హే దయాజలనిధే। హే భక్తచింతామణే
హే సర్వాత్మక। హే యహల్యవరదా।
హే యగ్య-వంశాగ్రణే।
హే సుగ్రీవ మరుత్సుతార్చితపదా।
హే పద్మపత్రేక్షణా
హే సర్వేశ ! భజామి త్వాం రఘుపతే।
హే రామచంద్రప్రభో। 113

శా॥ వందే నీరజలోచనం శివనుతం వందే కృపాసాగరం
వందే భక్తజనౌఘకల్పకతరుం వందే ఘనశ్యామలం
వందే మారుతిసేవితం గుణనిధిం
వందే మునీంద్రార్చితం
వందే జానకిమానసాబ్జమధుపం
వందే గురుం రాఘవం॥ 114

ఉ॥ రాముఁడె తల్లిదండ్రి, రఘు రాముఁడె
భర్తయు, నాప్తబంధుఁడున్
రాముఁడె, కూర్మిమిత్రుఁడును రాముఁడె,
యొజ్జయు రామచంద్రుఁడే
రాముఁడె సర్వరక్షకుఁడు, రాముఁడె
దైవము, ప్రేమతోడ నా
రాముఁడు నామనంబున నిరంతరముం
వసియించుగావుతన్ 115

సీ॥ చిన్నిపాపండయ్యు-చెనటిదైత్యులఁగూల్చి
కౌశికుయాగంబు గాచెనెవఁడు?
పావనంబగునిజ-పాదరజంబుచేఁ
బడతిశాపంబును-బాపెనెవఁడు?
భుజదర్పమేర్పడ-బురహరువిలుద్రుంచి
యవనిజఁజేపట్టి-యలరెనెవఁడు?
బలధైర్యశౌర్య సంపత్తి-భార్గవుఁగెల్చి
క్షితిరాజకులమును, రక్షించెనెవఁడు?
అమితకృపమోక్షమొసగె బోయతకు నెవఁడు?
ఇనజుఁగపిరాజ్యపదమున నునిచెనెవఁడు?
మారుతాత్మజు సప్రేమ మనిచెనెవఁడు?
రావణానుజు లంకకు రాజుఁజేసి
భక్తతతిఁ బ్రీతిఁబ్రోచిన-ప్రభుఁడెవండు?
అట్టినాస్వామి రఘురాము-నాశ్రయింతు. 116

సీ॥ నీచరణంబులే-నిఖిలలోకములకు
శరణంబులైయొప్పె సరసిజాక్ష!
నీనామమంత్రంబె-నిఖిలలోకముల
తారకమంత్రమై-తనరెనీశ!

నీపుణ్యచరితలే-నిఖిలలోకములకు
భవహరణంబులై - పరగెనభవ
నీపూజనంబులే-నిఖిలలోకములకు
ముక్తిమార్గము లయ్యె-పుణ్యపురుష
నీదు సేవయె నాపుణ్య నిధియటంచు
నమ్మి నీదివ్యమూర్తిని నాదుహృదయ
పీఠమున నిల్పి పూజింతుఁ-బ్రేమ కోడ
సత్కృపామతిఁ బ్రోవుమా జానకీశ. 117

సీ। సౌందర్యరాశియౌ-జానకీ దేవిని
సహధర్మిణిగనిచ్చె జనకరాజు,
ఆదరంబునసిచ్చె నస్త్రసంతతినెల్ల
ఘనతపోమహిముఁడౌ-కౌశికుండు,
అవనిజ జాడల నారసి యెఱింగి
యామె సేమము చెప్పె ననిలజుండు,
జానకిం బడయుగ-సర్వసాహాయ్యము
నాదరంబునఁ జేసె-సూర్యజుండు
ధన్యతములైరి వారలీ ధరణి గాంచ
నేను జేసెడి సాహాయ్య-మెద్దికు ?
ఐననొసగెద నే భాష్పమానమాల
సత్కృపాంగన బ్రోవుమా జానకీశ. 113

శ్రీరామ దండకము

శ్రీ జానకీ మానసాంభోజ మిత్రా। పవిత్రా। సుచారిత్ర। కౌసల్యపుత్రా। రఘూత్తంస। శ్రీరామ। శ్రీ వాసుదేవాచ్యుతా। పద్మనాభా। హృషీకేశ। నారాయణా। మాధవానంత। దామోదరా। భక్త దుఃఖాపహారా। దయాసాగరా। మందరోద్ధార। గోవింద। గోపాల। శౌరీ। మురారీ। హరీ। పన్నగాధీశ తల్పా। జగన్నాథ। దేవేశ। నీదివ్య లీలావిశేషంబులన్ సన్నుతింపంగ నా బ్రహ్మరుద్రేంద్ర బృందారకుల్ జాల రెన్నంగ నేనెంతవాడన్? విదేహాత్మజాధీశ। బాలుండవై యుండియున్ దానవిన్ దాటకిన్ ద్రుంపలేదా? సుబాహ్వాది మాయావులౌ దానవానీకమున్ద్రుంచి గాధేయు యజ్ఞంబుఁ గాపాడలేదా ? పవిత్రంబులైనట్టి నీపాద రేణు ప్రసారంబుచే రాతినిన్ నాతిగాన్ జేయలేదా ? ధరానాథులెల్లన్ భయ భ్రాంతులై చూడ గాధేయుఁ డుప్పొంగ గౌరీశుచాపంబు దోర్లీల భంగంబు గావించి లావణ్య తారుణ్య లీలావిలాసంబుల న్నెంతయు నొప్పు

ప్రియింపంగఁ గారుణ్యమొప్పార నక్తంచరశ్రేష్ఠుమన్నించి బ్రోవంగలేదా ? కపివారిధిమున్ గూడి సంద్రమ్ము నత్యంత శీఘ్రంబుగాదాటి లంకాపురింజొచ్చి వంగాంచి యా రావణుండాగ్రహోదగ్రుఁడై శూరులైనట్టి రాత్రిం చరాధీశులం సైన్యయుక్తంబుగా సంగరక్షోణికిం బంపినన్ వారలేతెంచి యొక్కుమ్మడిం దాకినన్ ధైర్యమున్వీడ కత్యంతకోపంబునన్ వజ్రసంకాశవత్తా దివ్యబాణంబులన్ వారి ప్రాణంబులం బాపఁ గాలేద? ఆయింద్రజిత్తుండు మాయావియై యంబరమ్మున్ బ్రవేశించి దివ్యాస్త్ర జాలంబుచేఁ గీశసంఘంబు నొప్పింపఁగా నాంజనేయా న్వితుండైన సౌమిత్రి ధన్వంబుబద్ధజ్యమ్ముగావించి రక్షో వరుల్ భీతిఁగుందంగ నాదిత్యులుప్పొంగ దివ్యాస్త్రముల్ దొడ్గి వైరిన్విలోకించి వైవన్ దదస్త్రంబు తీవ్రానల జ్వాలలన్ గ్రక్కుచున్ వైరివీరుల్ విలోకింపరానట్టి తే జోవిశేషంబుచే నొప్పుచున్ మన్నుమిన్నేకమై యేగి యయ్యింద్రజిత్తున్ రణక్షోణిఁ గూల్పంగ వీక్షించి యా హ్లాదముం బొందలేదా ? దశాస్యుండు రోషించి శక్తిం బ్రయోగింప నాశక్తిచే మూర్ఛఁగొన్నట్టి సౌమిత్రిని గాంచి యత్యంత సంతాపముం జెంద సద్భక్తుఁడా

వాయుసూనుండు వేగంబునన్ మందరాద్రిన్ సమీపిం
చి ఘోరాకారమూర్తుల్ తనుం దాకినన్ వారి ప్రాణంబులం
బాపి సంజీవినిం గొంచు సూర్యోదయమునకుం బూర్వమే లం
కకేతెంచినన్ దన్నుగోరూఖ్త దివ్యౌషధివాసిత వాతంబు
గాత్రంబులన్ సోక మూర్ఛల్ దొలంగం గపిశ్రేణితో
గూడి నిద్రించి మేల్కన్న చందంబునన్ లక్ష్మణుండంత
మేల్కాంచి లేనవ్వునన్ లేచి సద్భక్తి మీరంతయున్
ప్రముఖ నం బెన్నిధిం గాంచి పెల్లుబ్బు నిర్భేదచందంబు
నన్ దమ్ముఁడిన్ గౌగిటం జేర్చి సమ్మాన బాష్పంబుల
వ్యాప్తుఁ జుంబించి సంభావితుం జేయ లేదా? బలంబుల్ వడిన్
పన్ను గిల్లంగ నా రావణుం డంతయున్ భీతిచేగుంది దశక్రో
ధితుండున్ మహాకాయుఁడున్ రోషరక్తాక్ష విశ్రాంతసా
ర్ధంబువన్ భీతిసంక్షుబ్ధలోకున్ ఘనున్ దమ్మునిన్ గుం
భకర్ణు న్వలోకింప నాతండు వేగంబ నక్తంచర గ్రా
ముల్ దోడురా వాహినీ యుక్తుఁడై భండనక్షోణికేతెం
చి దోర్దర్పమొప్పార నవ్వానర వ్రాతమున్ దున్మి తూ
టాడినన్ వానరుల్ భీరులై "రామ! శ్రీరామ! సీతా
పతే! మమ్ము రక్షింపవే" యంచు మీ యొండఁ జేరంగ

సీతామహాదేవి పాలిక్ గ్రహింపంగ లేదా? నరేంద్రుల్
మదోన్మత్తులై సంచరింపంగ వారిన్ దండంబుచే వ
ధ్యము మారుల్ పొందంగోన, ఈ భాగ్యవృక్షు లీలనిర్జించ
లేదా? ధరాజాతయున్ ఆత్మీయుండున్ వెసన్ వెంటదా
దంక్రి వాక్యంబుఁ బాలింప నాదంచకావణ్య సీమన్
దపోవృత్తి సంచారమున్ సల్పి దుర్మార్గుతా దైత్యులం
జెల్చి దండాడి మాంసాద్ర సంఘంబుచే సన్నుతుల్ గాంచ
లేదా? ఖలుండా దశాస్యుండు నిర్వండ తేజుండగాఁ జూచి
సాధ్వీలలామంబు శ్రీజానకిం గొంచు నాలంకతున్ బోవఁ
నేతెంచి యాసాధ్విజాడల్ లవం జెప్పియున్నారయున్ జేక
దుఃఖంబుచేఁ గుందలేదా? సతింగానలేఁగ నంగాఁచోవ
నాదారిలోఁ బక్షిరాజున్ జటాయుక్ విలోకింప నాతండు
శ్రీజానకీదేవి వృత్తాంతముం దెల్ప సమ్మోదముం బొంది
యా పక్షికిన్ మోక్షమున్ దక్షతన్నిచ్చి రక్షింపలేదా?
మరుత్పుత్రుఁడౌ యాంజనేయుండు సద్భక్తుఁడై యుక్తి
నల్ సేయ సమ్మోదముం బొంది సుగ్రీవుసఖ్యంబుఁ జేమా
ర గావింపలేదా? బలోన్మత్తుఁడైనట్టి యా వాలి నాలంబు
నన్ గూల్చి సుగ్రీవు నవ్వానరశ్రేష్ఠు రాజ్యంబునన్
నిల్పి పోషింపంగ లేదా? ధరాజాత వృత్తాంతమున్నారయున్

శ్రీకర వార్తమున్ బంపగా నంజనీ పుత్రుండా దక్షిణాబ్ధిన్ వడిన్ దాటి లంకాపురింజొచ్చి సీతామహాదేవికై వాడ వాడవ్వవలోకించి యొంటొప్పటుసంగానత్యంత శోకంబుచే నాయశోకాఖ్య వొప్పారు నుద్యాన సీమన్ వెసన్ జొచ్చి యుద్దొక్క వృక్షంబు మూలంబునన్ మూర్తిగొన్నట్టి శోకంబు చందంబుగా నొప్పుచున్ బెబ్బులుల్ చుట్టి యున్నట్టి లేడిన్ వలెన్ దానవీమూక మధ్యంబునందున్న యాబాలలామంబునున్ గాంచి, యాదేవియే సీత యని నెంచి తెవ్వా మొక్కుం దెల్పి మీ యంగుళిన్ భక్తితోనిచ్చి మీ క్షేమముల్ దెల్పి యాదేవి చూడామణిం గొంచు నేత్రాంచ శేళస్వనం బెల్ల ధ్వంసంబు గావించి మాయావులౌ రాక్షసానీకమున్ గూల్చి లంకాపురిం గాల్చి యేతెంచి మీ పాద పద్మంబులన్ భక్తి సేవించి భూపుత్రి వృత్తాంతమున్ జెప్పినన్ మోదమున్ బొందలేదా? కపివ్రాతముల్ గొల్వ సుగ్రీవ నీలాంజనేయాంగదాదుల్ మహాభక్తితో పాయమై వెంటరా లక్ష్మణుం గూడి యాదక్షిణాబ్ధిన్ వడిం జేరి వారాగశిర్వంబు మాయించి యానీలుచే సేతువున్ వేగనిర్మింపగాం జేయలేదా? మహాభక్తితో మీదు పాదాంబుజ ద్వంద్వమే సర్వసంపత్కరంబంచు మిమ్మాశ్ర

గారుణ్యచిత్తంబునన్ వారిచింతల్ గృపంబాపి కోదండ
టంకారమున్ జేసి దివ్యాస్త్రరాజిన్ నిగుడ్పంగ రా
త్రించరుల్ నుగ్గునూచై రణోర్విన్ బడంజూచి గోపించి
యాకుంభకర్ణుండు మిమ్మున్ వడిన్ దాకి నానాస్త్రజా
లంబుచే నొంచినన్, వానిగైకోక లోకంబులెల్లన్ భ
యభ్రాంతమై చూడ బ్రహ్మాస్త్రమున్ వైచినన్ వాడు
దద్ఘోర బాణాగ్ని భస్మీకృతాంగుండునై నేలంగూలన్
గపిశ్రేణులంర్చెన్ సురుల్ ఖేదముల్ బాసి సమ్మోద
ముప్పార నిమ్మచ్చనల్ సేయలేదా? రణక్షోణిపుత్రా
ప్తపుత్రానుజుల్ గూలినం దైన్యముంబొంది దైత్యేంద్రు
డుద్దండతన్ సర్వసైన్యంబు సన్నద్ధమున్ జేసి దివ్యాస్త్ర
సందోహముల్ దాల్చి యుక్తంబులౌ వస్త్రమాల్యాను
లేపంబులన్ బ్రీతిగైసేసి గౌరీశు సద్భక్తిం బూజించి తె
క్రింపరానట్టి సైన్యంబులంగొంచు యుద్ధావనిం జొచ్చి
పుంఖానుపుంఖంబుగా నస్త్రసందోహమున్ వైచి తూ
టాడినన్ వానరుల్ దైన్యతంనుంది "ఓ రామ! శ్రీ
రామ! శ్రీ జానకీరామ! రక్షోవిరామా! దురాత్మున్
దశగ్రీవు మన్నాడిని, నీదాసులన్ మమ్ముంగాపాడవే!"
యంచు వేడన్ పడిన్ వారి సంతాపముందీర్చ దివ్యా -

శస్త్రజాలంబుచే రావణుం గాసిలంజేసినన్ వాఁడు దర్పిం
చి లావితయున్ వీడ కత్యంత శౌర్యోద్ధతిన్ దాకి క్రొవ్వా
డి బాణంబులన్ మిమ్ముఁ గాసిల్లఁగాఁ జేసినన్ రౌద్రతన్
క్రూరనారాచ వర్గంబుచే దైత్యసంఘంబుఁ దూటాడి
దోషాచరశ్రేష్ఠు నొప్పించి దర్పించినన్, వాఁడు చొప్పిం
తయున్ దప్పకా వెంటనే మూర్ఛనొప్పించినన్, కాలరు
ద్రాకృతిన్ వైరి సంఘంబుపైఁ దున్మి రాత్రించరాధీశు
నా రావణున్ వెంటనే మున్ను బ్రహ్మాస్త్రమున్ విటసంధిం
చి సంశుద్ధ చిత్తంబుచే వైవ నయ్యస్త్రరాజంబు భూ
మ్యంతరిక్షంబు లేకంబుగా నిండి తీవ్రానల జ్వాలలన్ గ్రి
క్కుచున్ దృష్టికి వెక్కసంబై యమిత్రాంత మత్యంత నూ
ర్ధ్వ పక్షంబుచే భండనక్షోణి మేసుల్ వడిన్ వాల్చి
గా నేగి దైత్యోరసం దాకినన్ వాఁడు నిర్వ్యగ్రుఁడై నిజ
విచ్ఛిన్న పక్షంబులై క్షోణిపై వ్రాలు క్షోణీధరంబట్లు
ప్రాణంబులం బాసి యుద్ధావనిం గూలఁగా లోకముల్
సంతసిల్లెన్ దిగీశాది బృందారకుల్ మోదితస్వాంతులై
దుందుభి వాద్యముల్ మ్రోయ రంభాది వేశ్యాంగనల్
లాస్యముల్ సల్ప, కల్పప్రసూనాళి వర్షించి సద్భక్తి
మీపాదపద్మంబులం గొల్వఁగా లేద ? ప్రేమాంతరంగం

బుచే భక్తుఁడౌ రాక్షసేంద్రునకున్ లంకకున్ రాజుగాఁ జేసి
మీభక్త వాత్సల్యముం దెల్పఁగా లేద? దైత్యేంద్రుని
ర్బంధమందున్న సీతామహాదేవి సౌశీల్యమున్ సంశయిం
పంగ నాదేవి యగ్నింబ్రవేశింప నాసప్తజిహ్వుండు శ్రీ
జానకిం దెచ్చి మీకిచ్చి యాదేవి సౌశీల్యముం సర్వసేనా
సమక్షంబునన్ జాటినన్ భూమిజం బ్రీతిఁ జేపట్టి సువ్యో
మయానంబు నాపుష్పకారూఢులై వచ్చి ప్రీతిన్నయో
ధ్యాపురింజొచ్చినన్ మాతలున్ భ్రాతలున్, మంత్రులు
న్ బౌరులున్, మానులున్ భక్తులున్, హర్ష బాష్పాళి చె
క్కిళ్ళపైరాల మీదివ్యసంకర్షనత్యూర్జితా ఘూఘులైమీ
సచ్చారిత్రముల్ నెమ్మి గీర్తింపలేదా? సతీరత్నమా
జానకీదేవి వామాంకపీఠంబు నంగొప్ప సౌమిత్రి శ్వేతా
తపత్రంబుఁ బట్టంగ, కైకేయి సూనుండు శత్రుఘ్నుఁడున్
రెండు పార్శ్వంబులన్ నిల్చి సద్భక్తి వింజామరల్ వీవ
నాయాంజనేయుండు సంప్రీతి పాదంబులన్నొత్త సుగ్రీవ
నీలాంగదుల్, భల్లుకేశుండు. రాత్రించర శ్రేష్ఠుండున్
సర్వయోగీంద్రులున్ భక్తులున్ బౌరులున్ జేరి సద్భ
క్తి సేవింప రాజ్యాభిషిక్తుండవై తండ్రివోలెన్ బ్రజన్

బోధించి మన్నింపలేదా ? కృపాసాగరా ! జానకీనాథ !
శ్రీరామ ! నిన్ సన్నుతింపంగ నాపద్మగర్భుండు, రు
ద్రుండు, శేషుండు, కాత్యాయనీ దేవియున్ జాలరో
దేవ ! ఆ సోమకుండాగమ వ్రాతమున్ గొంచు నబ్ధిన్
జొరన్ మీనువై నన్ విరోధిన్ నిరోధించి సాధించి వేదం
బులన్ వేధకున్ వేల్పులగ్గింపగా నీవె ! దేవాసురుల్
పాలమున్నీరుద్రచ్చంగ నమ్మందరంబబ్ధిఁ గ్రుంకన్ మహా
కూర్మ రూపుండవై యద్రిఁ బైకెత్తవే ! ఆ హిరణ్యాక్షుఁ
డుద్దండ గర్వాతిరేకంబునన్ ధారుణిం జాపగాఁజుట్టి పా
తాళముం జొచ్చినన్ వానిఁగ్రోడంబవై దన్ని విశ్వంభరన్
గొమ్మునన్నెత్తి రక్షింపవే ! బాలుడౌ భక్తు బ్రహ్లాదు
వాక్యంబుఁ బాలింప స్తంభంబునన్ నారసింహుండవై
పుట్టి దైత్యుం బట్టి శిక్షింపవే ! శౌర్య తేజో విశే
షంబులన్ నిర్జరేంద్రాది దిక్పాల సంఘంబులన్ లీల ని
ర్జించి త్రైలోక్య సామ్రాజ్యముం బొంది యత్యంతమా సా
హసౌదార్య తేజంబుల న్వెల్గు వైరోచనుం వేడి పాదత్రి
యుం బొంఫరన్ బొంది బ్రహ్మాండమున్ నిండి భూమ్యంత
రిక్షంబులన్ రెండు పాదంబులం గొల్చి వేరొక్క పాదంబు
దైత్యుని శీర్షంబునన్ మోపి పాతాళము న్నంటగా

ద్రోహికిఁ స్వారాజ్య పీఠంబునన్ శక్రునిన్ నిల్పి రక్షింప
వే? దుర్మదోద్రేక రాజన్యలోకంబు నత్యంత దర్పోద్ధతిన్
దాకి మునిశ్రేష్ఠుడు మాయుల్ గుఠారంబుఁ జామదగ్న్యుండ
వై త్రుంపవే? రామచంద్రుండవై రావణుఁ బుత్ర మి
త్రానుజ వారిత యుక్తంబుగాఁ ద్రుంపవే? వాసుదేవుండ
వై దుష్టులౌ కంసచేదీశ సాల్వాది భూనాథులం ద్రుంచి
భక్తాళికిఁ భద్రముల్ గూర్చి కాపాడవే? బుద్ధదేవుండ
వై మేటిధర్మం బహింసావ్రతంబంచు భూమండలం బెల్ల
చాటించి దేశంబునఁ శాంతి సద్ధర్మముల్ నిల్పవే? ధారు
ణిన్ కల్కి మూర్తిన్ బ్రవర్తిల్లి ధర్మంబు స్థాపింపఁగారావె?
ఓదేవ! నిన్ సన్నుతింపంగ నాబోటికిన్ శక్యమే? మూఢ
చిత్తుండ, రాగాదిబద్ధుండ, స్వల్పజ్ఞుఁడన్, నీకమాయా
విమోహాంతరంగుండనై సత్యమున్ గానఁగాలేక భార్యాసు
తా రామగేహంబులున్ భోగముల్ నిత్యశ్రేయంబులం
చాత్మలో నెంచి సంసారవారాశిలోఁ జిక్కి సంతాప సం
తప్త చిత్తుండనై యున్న నన్నుద్ధరింపంగ నీదివ్య పద్మాం
ఘ్రి సంసేవనంబే సమర్థంబు వేరెవ్వరిన్ వేఁడ నన్నున్
విపన్నున్ గృపన్ జూచి, నీపైన సద్భక్తియున్ సజ్జన

వ్రాత సంసేవయున్, జ్ఞానమున్ శీలమున్ శాంతమున్
దాంతమున్ సత్యమున్ ధర్మమున్ సర్వభూతాళిపై
నిర్మల ప్రేమయున్ నీదులీలా విశేషంబులన్ సన్నుతిం
పంగ సద్వాంఛయున్ సద్యశంబున్ గృపాయత్తచిత్తం
బునన్నిచ్చి నాపాపపుంజంబులం బాపి, దుఃఖంబులన్
మాపి, దైన్యంబులన్ దూల్చి, యజ్ఞానమున్ గూల్చి,
మాత్సర్యమున్ మాన్చి, క్రోధాదులన్ గాల్చి, రాగా
దులన్ రాల్చి, రోగాదులంద్రుంచి జన్మాఘాలన్ జీల్చి
భద్రంబులం గూర్చి నాజన్మసాఫల్యముం జేసి రక్షింపవే
భక్తచింతామణీ! పాహిమాం! పాహిమాం! పాహిమాం!
రామచంద్రా! నమస్తే, నమస్తే, నమస్తే నమః.

శ్రీ రామచంద్రార్పణ మస్తు.

తే॥ సర్వధారి సంవత్సర చైత్రశుద్ధ
నవమి శనివార పుణ్యదినమ్మునందు
జరుగు శ్రీరామ నవమి యుత్సవము వేళ
భక్తి గృతి నిచ్చితిన్ రామ భద్రునకును.

తప్పొప్పుల పట్టిక

పేజీ.	పద్యము	తప్పు	ఒప్పు
(ii)	విన్నపము	కైవశం.	కైవసం.
	,,	కించిజ్ఞత	కించిజ్జ్ఞత
(iii)	,,	దక్షిణాంబ	దక్షిణంబ
	,,	దెలియకనే	దెలియకయే
	,,	మన్నిచి	మన్నించి
	,,	నానందాశ్రు	నానందాశ్రువు
	,,	కర్పించుకొంటిని	కర్పించితిని
2	3	డాసగును	డాసంగును
4	11	వసుధేశుడు	వసుధేశుడు
5	17		దేవేంద్రారి
9	26	ధవళమ్మై	ధవళమై
	,,	భ్యారసతుష	భ్యాసరతుష
10	3	దుగ్ధవరాశి	దుగ్ధవారాశి
12	12	పావసంబైన	పావనంబైన
13	18	శుశ్లోకు	సుశ్లోకు
15	30	పద్రాయక	ప్రదాయక

పేజీ	పద్యము	తప్పు	ఒప్పు
16	34	సురుల	సురల
20	50	పుణ్య	పుణ్య
21	52	భక్తపారీణ	భక్తపాలన
22	56	భవభయాచ్ఛేదన	భవభయచ్ఛేదన
28	80	సంతయే	సంతియే
29	85	ననెట్లు	నన్నెట్లు
31	94	లక్ష్యమె	లక్ష్యమై
34	104	సపనయించి	నపనయించి
36	113	హేయుహాల్య	హేఅహాల్య
		హేయుర్క	హేఅర్క
38	116	లోకముల	లోకములకు
40	దండకము	సుబాహ్వాది	సుబాహ్వాది
42	,,	వారాగశిర్వంబు	వారాశిగర్వంబు
43	,,	రాత్రించరాధీశులం	రాత్రించరాధీశులన్
45	,,	కృతాంగుడ్డునై	కృతాంగుండ్డునై
47	,,	స్వేతాతపత్రంబు	శ్వేతాతపత్రంబు
46	,,	వైరోచనుంవేడి	వైరోచనున్వేడి

The National Press, Madanapalle. C. 500.

13679

తే॥ మూఁడుమూర్తులకును మూల మూర్తివీవు
మూఁడుగుణముల కవ్వలి మూర్తివీవు
వివిధ తత్త్వార్థ లక్ష్యమై వెలసెదీవు
శరణుజొచ్చితి నను బ్రోవు జానకీశ ! 96

తే॥ నిర్గుణంబు, నిర్ద్వంద్వంబు, నిరుపమంబు
నిర్వికల్పంబు, సత్యంబు, నిర్మలంబు,
నిగమవంద్యంబునై యొప్పు నీదు మూర్తి
శరణు జొచ్చితి నను బ్రోవు జానకీశ 97

తే॥ అలసహస్రార పద్మమధ్యంబునందు
ప్రణవనాదరూపుండవై ప్రజ్వరిలుచు
దివ్యయోగీంద్ర నుతుడవౌ దేవ నిన్ను
శరణు జొచ్చితి నను బ్రోవు జానకీశ ! 98

తే॥ సత్వగుణు మోక్షదాయకుఁ బరమపీఠ
నిలయుఁ బరరూపుఁ బరమాత్ము నీరజాస
నాదిసుర సేవ్యు భవరోగహారు నిన్ను
శరణుజొచ్చితి నను బ్రోవు జానకీశ ! 99

తే॥ వేయిశిరములు కరములు వేయిగల్గి
వేయిపదములు నేత్రముల్ వేయివెలయ
వేయిసూర్యుల కాంతితో వెలుగునిన్ను
శరణుజొచ్చితి నను బ్రోవు జానకీశ. 100

తే॥ ఎవడు దనమాయచేత నీ భువనములను
సృష్టిజేసి పోషించి నశింపజేసి
లీలమోదింపుచుండె శ్రీలోలు నిన్ను
శరణుజొచ్చితి నను బ్రోవు జానకీశ. 101

తే॥ ఆత్మయే నీవు నాదేహ మాలయంబు
బుద్ధియే నీదు జాయ సీత పుడమితనయ
యసువులే నీదు పరిజనులనుచు నెంచి
శరణుజొచ్చితి నను బ్రోవు జానకీశ ! 102

తే॥ పద్మభవ భర్గ నిర్జర పతులకైన
దెలియగారాదు నీమాయ దేవ దేవ !
అల్పమతినైన నేనెట్లు నెరుగగలను ?
శరణుజొచ్చితి నను బ్రోవు జానకీశ ! 103

తే॥ సారహీనంబు భవమహీశిఖ సంయుతంబు
విషయసక్తంబు క్రోధాగ్ని భీకరంబు
నైన సంసారదుఃఖంబు సహనయించి
శరణుజొచ్చిన, నను బ్రోవు జానకీశ ! 104

తే॥ జీవితార్ణవమందున జిక్కి-వివిధ
దుఃఖవీచికలం గ్రుంగి తూలఁగినధృతి
వడలునట్టి బ్రోతువనెడి కొండంతయాశ
శరణు జొచ్చితి ననుబ్రోవు జానకీశ ! 105

తే॥ జీవితాబ్ధి మధ్యంబున-జిక్కి-మిగుల
సంచలించెడి నాదు సంసారనౌక
గాంచిదరిఁజేర్చి రక్షించు కర్ణధార
కుడవు నీవొక్కరుండవే-కువలయాక్ష !
శరణు జొచ్చితి ననుబ్రోవు జానకీశ 106

తే॥ జీవితము బుద్బుదంబు సుస్థిరముగాదు;
ఎప్పుడెట్టుల నేగునో యెరుగరాదు,
కావనిప్పుడె నీపద కంజములను
శరణు జొచ్చితి ననుబ్రోవు జానకీశ ! 107

తే॥ దారసుతబంధు మిత్రముల్ - ధనగృహాదు
లైహికంబగు భోగంబు లస్థిరములు;
నీపదాంబుజ సేవయే నిత్యమరయ;
శరణు జొచ్చితి ననుబ్రోవు జానకీశ ! 108

తే॥ తనువు విడనాడి జీవుండు తలగువేళ
నిన్ను స్మరియింప నేర్తునో - నేర్వలేనొ
కావనిప్పుడె నీనామ - ధ్యానమొసగి
సత్కృపామతిఁ బ్రోవుమా జానకీశ 109

తే॥ యముని పాశంబులం జిక్కియడలు వేళ
దారసుత బంధుమిత్రులు - దరికిరారు
అపుడు నాకాసటగ నిల్చి - యార్తిఁ బాప
శరణు జొచ్చితి ననుబ్రోవు జానకీశ 110

తే॥ క్రూరులైనట్టి రావణ కుంభకర్ణు
లాదిగాగల్గు యసురుల హతమొనర్చి
భువనములనెల్లఁ బ్రోచిన పుణ్యమూర్తి
శరణుజొచ్చితి ననుబ్రోవు జానకీశ. 111

తే॥ సీతవామాంకమున బ్రీతిఁ జెన్నుమీఱ
భరతలక్ష్మణులవనారు-లరసికొల్వ
వాయుసూనుండు పాదముల్ బట్టుచుండ
సూర్యసుత రాక్షసేశ్వర-సూరిజనులు
కౌశికవసిష్ఠ వాల్మీకి గౌతమాది
మౌనివృషభులు మంత్రి సామంత నృపులు
పౌరజనములు భటులు సద్భక్తవరులు
చేరి నందమున సేవింప-సింహపీఠి
వెలసి పేరోలగంబున్న వేదవేద్య
రాజవరు ధీరు పట్టాభిరామునిన్ను
శరణుజొచ్చితి నను బ్రోవు జానకీశ. 112

శా॥ హే సీతాధవ! హే దయాజలనిధే! హే భక్తచింతామణే
హే సర్వాత్మక! హే యహల్యవరదా!
హేయర్క-వంశాగ్రణే!
హే సుగ్రీవ మరుత్సుతార్చితపదా!
హే పద్మపత్రేక్షణా
హే సర్వేశ! భజామి త్వాం రఘుపతే!
హే రామచంద్రప్రభో! 113

శా॥ వందే నీరజలోచనం శివనుతం వందే కృపాసాగరం
వందే భక్తజనౌఘ కల్పకతరుం- వందే ఘనశ్యామలం
వందే మారుతి సేవితం గుణనిధిం-
వందే మునీంద్రార్చితం
వందే జానకి మానసాబ్జమధుపం-
వందే గురుం రాఘవం॥ 114

ఉ॥ రాముఁడె తల్లిదండ్రి, రఘు రాముఁడె
భర్తయు, నాప్తబంధుఁడున్
రాముఁడె, కూర్మిమిత్రుఁడును రాముఁడె,
సొజ్జయు రామచంద్రుఁడే
రాముఁడె సర్వరక్షకుఁడు, రాముఁడె
దైవము, ప్రేమతోడనా
రాముని నామనంబున నిరంతరమున్
వసియించుగావుతన్ 115

సీ॥ చిన్నిపాపండయ్యు-చెనటిదైత్యులఁగూల్చి
కౌశికుయాగంబు గాచె నెవడు?
పావనంబగునిజ-పాదరజంబుచేఁ
బడతిశాపంబును-బాపె నెవడు?
భుజదర్ప మేర్పడ-బురహరువిలుద్రుంచి
యవనిజాఁ జేపట్టి-యలరె నెవఁడు?
బలధైర్యశౌర్య సంపత్తి-భార్గవుఁ గెల్చి
క్షితిరాజకులము, రక్షించె నెవడు?
అమితకృపమోక్షమొసగె బోయతకు నెవడు ?
ఇనజు గపిరాజ్యపదమున నునిచె నెవఁడు?
మారుతాత్మజు సప్రేమ మరిచె నెవఁడు ?
రావణానుజు లంకకు రాజు జేసి
భక్తతతిఁ బ్రీతిఁ బ్రోచిన-ప్రభుఁడెవండు ?
అట్టినాస్వామి రఘురాము-నాశ్రయింతు. 116

సీ॥ నీచరణంబులే-నిఖిలలోకములకు
శరణంబులై యొప్పె సరసిజాక్ష !
నీనామమంత్రంబె-నిఖిలలోకముల
తారకమంత్రమై-తనరెనీశ !

నీపుణ్యచరిత లే-నిఖిలలోకములకు
భవహరణంబులై-పరగెనభవ
నీపూజనంబులే-నిఖిలలోకములకు
ముక్తిమార్గము లయ్యె-పుణ్యపురుష
నీదాసేవయె నాపుణ్య నిధియటంచు
నమ్మినీదివ్యమూర్తిని నాదుహృదయ
పీఠమునునిల్పి పూజింతుఁ-బ్రేమకోడ
సత్కృపాయుతిఁ బ్రోవుమా జానకీశ. 117

సీ॥ సౌందర్యరాశియౌ-జానకీదేవిని
సహధర్మిణిగనిచ్చె జనకరాజు,
ఆదరంబునసిచ్చె నస్త్రసంతతినెల్ల
ఘనతపోమహిముఁడౌ-కౌశికుండు,
అవనిజ జాడల నారసి యెఱిఁగించి
యోగసేమము చెప్పె ననిలజుండు,
జానకిం బడయుటకై-సర్వసాహాయ్యము
నాదరంబునఁ జేసె-సహజుండు
ధన్యతములైరి వారలీ ధరణిఁ గాంచ
నేనుఁ జేసెడి సాహాయ్య-మెవ్వరికి ?
ఐనసోనగెద నెఖాక్స్ప యూనమూల
సత్కృపం గాని బ్రోవుమా జానకీశ. 118

శ్రీరామ దండకము

శ్రీ జానకీ మానసాంభోజ మిత్రా । పవిత్రా ।
సుచారిత్ర । కౌసల్యపుత్రా । రఘూత్తంస । శ్రీరామ ।
శ్రీ వాసుదేవాచ్యుతా । పద్మనాభా । హృషీకేశ ।
నారాయణా । మాధవానంత । దామోదరా । భక్త
దుఃఖాపహారా । దయాసాగరా । మందరోద్ధార ।
గోవింద । గోపాల । శౌరీ । మురారీ । హరీ । పన్నగాధీశ
తల్పా । జగన్నాథ । దేవేశ । నీదివ్య లీలావిశేషంబులన్
సన్నుతింపంగ నా బ్రహ్మరుద్రేంద్ర బృందారకుల్ జాల
రెన్నంగ నేనెంతవాడన్? విదేహాత్మజాధీశ। బాలుండవై
యుండియున్ దానవిన్ దాటకిన్ ద్రుంపలేదా? సుబా
హ్వాది మాయావృతా దానవానీకమున్ ద్రుంచి గాధేయు
యజ్ఞంబుఁ గాపాడలేదా ? పవిత్రంబులైనట్టి నీపాద
రేణు ప్రసారంబుచే రాతినిన్ నాతిగాన్ జేయలేదా ?
భూమానాథులెల్లన్ భయభ్రాంతులై చూడ గాధేయుఁ
డుప్పొంగ గౌరీశుచాపంబు దోర్లీల భంగంబు గావించి
లావణ్య తారుణ్య లీలావిలాసంబుల న్నింతయు నొప్పు

క్రియింపంగఁ గారుణ్యమొప్పార నక్తంచరశ్రేష్ఠమన్నించి
శోభింపంగలేదా ? కపివారిధిమున్ గూడి సంద్రమ్ము
నత్యంత శీఘ్రంబుగా దాటి లంకాపురిం జొచ్చి వంగాంచి
యీరావణుండాగ్రహోదగ్రుఁడై శూరులైనట్టి రాత్రిం
చరాధీశులం సైన్యయుక్తంబుగా సంగరక్షోణికిం బంపినన్
[illegible] తెంచి యొక్కుమ్మడిం దాకినన్ ధైర్యమున్నిల్ప
శక్యాంతకోపంబునన్ వజ్రసంకాశవత్ దివ్యబాణంబులన్
వారి ప్రాణంబులం బాపఁ గాలేద? ఆయింద్రజిత్తుండు
మాయావియై యంబరమ్మున్ బ్రవేశించి దివ్యాస్త్ర
జాలంబుచేఁ గీశసంఘంబు నొప్పింపఁగా నాంజనేయా
న్వితుండైన సౌమిత్రి ధన్వంబద్ధజ్యమ్మొనరించి రక్షో
వరుల్ భీతిఁ గుందంగ నాదిత్యులుప్పొంగ దివ్యాస్త్రముల్
దొడ్డి వైరివ్రలోకించి వైవన్ దదస్త్రంబు తీవ్రానల
జ్వాలలన్ గ్రక్కుచున్ వైరివీరుల్ విలోకింపరాట్టి శే
జోవిశేషంబుచే నొప్పుచున్ మన్ననిన్నేకమై యేగి
యయ్యింద్రజిత్తున్ రణక్షోణిఁ గూల్పంగ వీక్షించి యాహ్లా
దమ్ముం బొందలేదా ? దశాస్యుండు రోషించి శక్తిం
బ్రయోగింప నాశక్తిచే మూర్ఛఁ గొన్నట్టి సౌమిత్రి నిం
గాంచి యత్యంత సంతాపముం జెంద సద్భక్తుఁడా

వాయుసూనుండు వేగంబునన్ మందరాద్రిన్ సమీపిం
చి ఘోరాకారమూనల్ తనుం దాకినన్ వారి ప్రాణంబులన్
బాపి సంజీవినింగొంచు సూర్యోదయ మునుపూర్వమే లం
కేతెంచినన్ దన్నగోద్భూత దివ్యౌషధీవాసిత వాతంబు
గాత్రంబులన్ సోక మూర్ఛల్ దొలంగం గపిశ్రేణితో
గూడి నిద్రించి మేల్కన్న చందంబునన్ లక్ష్మణుండంత
మేల్కాంచి లేనవ్వునన్ లేచి సద్భక్తి మీఱెంతయున్
ప్రొక్కినం బెన్నిధిం గాంచి పెల్లుబ్బు నిర్భరానందంబు
నన్ దమ్మునిన్ గౌగిటం జేర్చి సమీరాత్మజ బాహ్వంబుల
వ్యాయుజుం బ్రీతి సంభావితుం జేయలేదా? బలంబుల్ వడిన్
పన్నగిల్లంగ నారావణుం డెంతయున్ భీతి చేగుండి దర్పో
ద్ధతుండున్ మహాకాయుండున్ రోషరక్తాక్ష వీక్షాప్రసా
రంబునన్ భీతిసంక్షుబ్ధలోకున్ ఘనున్ దమ్మునిన్ గుం
భకర్ణు న్వలోకింప నాతండు వేగంబ నక్తంచర గ్రామ
ణుల్ దోర్దురా వాహినీ యుక్తుడై భండనక్షోణి కేతెం
చి దోర్దర్పముప్పార నవ్వానర వ్రాతమున్ దున్మ తూ
టాడినన్ వానరుల్ భీరులై "రామ! శ్రీరామ! సీతా
పతే! మమ్ము రక్షింపవే" యంచు మిన్నంద జేరంగ

సీతామహాదేవి పాలికిన్ గ్రహింపంగ లేదా? నరేంద్రుల్
మదోన్మత్తులై సంచరింపంగ వారిన్ దురంబందు వే
వేధ్యము మారుతుల్ పొలంగొన యాఖ్యాతవృక్ లీలనిర్జించ
లేదా? ధరాజాతయున్ లక్ష్మణుండున్ వెసన్ వెంటరా
దండ్రి వాక్యంబుఁ బాలింప నాదండకారణ్య సీమన్
దపోవృత్తి సంచారమున్ సల్పి దుర్మార్గతా దైత్యులం
జల్పి చెండాడి మహాసింధ్ర సంఘంబుచే సన్నుతుల్ గాంచ
లేదా? ఖలుండా దశాస్యుండు నీవాండు లేనప్పుడాఁ జూచి
సాధ్వీలలామంబు శ్రీజానకిం గొంచు నాలంకకున్ బోవఁ
నేతెంచి యాసాధ్వి జాడల్ లవంబేనియు న్నారయున్ లేక
దుఃఖంబుచేఁ గుందలేదా? సతింగానలోఁ గానఁగాఁ బోవ
నాదారిలోఁ బక్షిరాజున్ జటాయున్ విలోకింప నాతండు
శ్రీజానకీదేవి వృత్తాంతముం జెప్ప సమ్మోదమందంబొంది
యా పక్షికిన్ మోక్షమున్ దక్షణం బిచ్చి రక్షింపలేదా?
మరుత్పుత్రుఁడౌ యాంజనేయుండు సద్భక్తుఁడై యుష్ప
దల్ సేయ సమ్మోదముం బొంది సుగ్రీవుసఖ్యంబుఁ జేమా
ర గావింపలేదా? బలోన్మత్తుఁడైనట్టి యావాలి నాలంబు
నన్ గూల్చి సుగ్రీవు నవ్వానరశ్రేష్ఠు రాజ్యంబునన్
నిల్పి పోవింపగ లేదా? ధరాజాత వృత్తాంతమున్నారయున్

శ్రీకర వార్తమున్ బంపఁగా నంజనీ పుత్రుఁడా దక్షిణాబ్ధిన్
వడిన్ దాటి లంకాపురింజొచ్చి సీతామహాదేవికై వాడ
వాడ విలోకించి యెచ్చోటఁ గానంగానన కత్యంత శోకంబుచే
నా యశోకాఖ్య నొప్పారు నుద్యానసీమన్ వెసన్ జొచ్చి
య్యచ్చోట నొక్క పృథులంబు మూలంబునన్ మూర్తిఁగొన్నట్టి
శోకంబు చందంబుగా నొప్పుచున్ బెబ్బులుల్ చుట్టి
యున్నట్టి లేడిన్ వలెన్ దానవీమూక మధ్యంబునందున్న
యా పాలలామంబునున్ గాంచి, యాదేవియే సీతగా నెంచి
తన్వామెకున్ దెల్పి మీయుంగరిన్ భక్తితో నిచ్చి మీ క్షే
మముల్ దెల్పి యాదేవి చూడామణింగొంచు నేతెంచు
వేళ స్వనంబెల్ల ధ్వంసంబుగావించి మాయావులౌ రాక్షసా
నీకమున్ గూల్చి లంకాపురిం గాల్చి యేతెంచి మీ పాద
పద్మంబులన్ భక్తి సేవించి భూపుత్రి వృత్తాంతమున్
జెప్పినన్ మోదమున్ బొందలేదా? కపివ్రాతముల్
గొల్వ సుగ్రీవ నీలాంజనేయాంగదాదుల్ మహాభక్తితో
సాయమై వెంటరా లక్ష్మణుంగూడి యా దక్షిణాబ్ధిన్ వడిం
జేరి వారాశిగర్వంబు మాయించి యానీలుచే సేతువున్
వేగ నిర్మింపఁగాఁ జేయలేదా? మహాభక్తితో మీదు
పాదాంబుజ ద్వంద్వమే సర్వసంపత్కరంబంచు మిమ్మా

గారుణ్యచిత్తంబునన్ వారిచింతల్ గృపంబాపి కోదండోప
టంకారమున్ జేసి దివ్యాస్త్రరాజిం గీగుడ్పగ రా
త్రించరుల్ నుగ్గునూచై రణోర్విన్ బడంజూచి గోపించి
యాకుంభకర్ణుండు మిమ్మున్ వడిన్ దాకి నానాస్త్ర జా
లంబుచే నొంచినన్, వానిగ్రకోక లోకంబులెల్లన్ భ
యభ్రాంతమై చూడ బ్రహ్మాస్త్రమున్ వైచినన్ వాడు
దర్ఘోర బాణాగ్ని భస్మీకృతాంగుండునై నేలగూలన్
గపిశ్రేణులందెల్ల నుదుల్ ఖేదముల్ బాసి సమ్మోద
మొప్పార మిమ్మర్చనల్ సేయలేదా? రణక్షోణిపుత్రా
ప్రమిత్రానుజుల్ గూలినం దైన్యమంబొంది దైత్యేంద్రు
డుద్దండతన్ సర్వసైన్యంబు సన్నద్ధమం జేసి దివ్యాస్త్ర
సందోహముల్ దాల్చి యుక్తంబుగా వస్త్రమాల్యాను
లేపంబులన్ బ్రీతిగ్రసేసి గౌరీసు సద్భక్తిం బూజించి తె
కింపరానట్టి సైన్యంబులంగొంచు యుద్ధావనిం జొచ్చి
పుంఖానుపుంఖంబుగా నస్త్రసందోహమున్ వైచి తూ
టాడినన్ వానరుల్ దైన్యతం గుంది "ఓ రామ! శ్రీ
రామ! శ్రీ జానకీరామ! రక్షోవిరామా! దురాత్మున్
దశగ్రీవు దున్మాడి, మీదాసులన్ మమ్ముం గాపాడవే!"
యంచు వేడన్ వడిన్ వారి సంతాపముందీర్చ దివ్య..

ష్ట్రజాలంబుచే రావణుం గాసిలం జేసినన్ వాఁడు దర్పిం
చి లావితయున్ వీడకత్యంత శౌర్యోద్ధతిన్ దాకి క్రొవ్వా
డి బాణంబులన్ మిన్ముఁ గాసిల్లఁగాఁ జేసినన్ రౌద్రతన్
క్రూరనారాచ వర్గంబుచే దైత్యసంఘంబుఁ దూటాడి
దోషాచరశ్రేష్ఠు నొప్పించి దర్పించినన్, వాఁడు చొప్పిం
తయుక్ దప్పకా వెంటనే మాఱునొప్పించినన్, కాలరు
ద్రాకృతిన్ వైరి సంఘంబు పుం దున్మి రాత్రించరాధీశు
నారావణున్ వెంటనేదున్మ బ్రహ్మాస్త్రమున్ విటసంధిం
చి సంశుద్ధ చిత్తంబుచే వైవ నయ్యస్త్రరాజంబు భూ
మ్యంతరిక్షంబు లేకంబుగా నిండి తీవ్రానల జ్వాలలన్ గ్రి
క్కుచున్ దృష్టికి వెక్కసంబై యతివ్రాత మత్యంతనూ
ర్ధ్వపాస్త్వ బుచే ఖండనక్షోణి మేసుల్ వడిన్ వాల్చ
గానేగి దైత్యాంసం దాకినన్ వాఁడు నిర్వ్యగ్రదైజ్రి
విచ్ఛిన్న పక్షంబులై క్షోణిపై వ్రాలు క్షోణీధరంబట్లు
ప్రాణంబులం బాసె యుద్ధావనిం గూలగా లోకముల్
సంతసిల్లెన్ దిగీశాది బృందారకుల్ మోదిత స్వాంతులై
దుందుభి వాద్యముల్ మ్రోయ గంధాది వేశ్యాంగనల్
లాస్యముల్ సల్ప, కల్పప్రసూనాళి వర్షించి సద్భక్తి
మీపాదపద్మంబులం గొల్వగా లేద ? ప్రేమాంతరంగం

2 గప

బుచే భర్తృడౌ రాక్షసేంద్రానుజున్ లంకాధిపున్ రాజుగాఁజేసి
మీభక్తవాత్సల్యముం దెల్పఁగా లేద? దైత్యేంద్రు ని
ర్బంధమందున్న సీతామహాదేవి సౌశీల్యమున్ సంశయిం
పంగ నాదేవి యగ్నిం బ్రవేశింప నాసప్తజిహ్వుండు శ్రీ
జానకిం దెచ్చి మీకిచ్చి యాదేవి సౌశీల్యముం సర్వసేనా
సమక్షంబునన్ జాటినన్ భూమిజం బ్రీతిఁ జేపట్టి సుహృ
న్మయానంబు నాపుష్పకారూఢులై వచ్చి ప్రీతి న్నయో
ధ్యాపురిం జొచ్చినన్ మాతలున్ భ్రాతలున్, మంత్రులు
న్ బౌరులున్, మానులున్ భక్తులున్, హర్షబాష్పాళి చె
క్కిళ్ళపై రాల మీదివ్యసంకర్షణక్షాళితాఘౌఘులై మీ
సుచారిత్రముల్ నిమ్మ గీర్తింపలేదా? సతీరత్నమా
జానకీదేవి వామాంక పీఠంబు సంశోభ్య సౌమిత్రి శ్వేతా
తపత్రంబుఁ బట్టంగ, కైకేయి సూనుండు శత్రుఘ్నుఁడున్
రెండు పార్శ్వంబులన్ నిల్చి సద్భక్తి వింజామరల్ వీవ
నాయాంజనేయుండు సంప్రీతి పాదంబు లొత్త సుగ్రీవ
కిలాంగదుల్, భల్లుకేశుండు. రాత్రించరశ్రేష్ఠుండున్
సర్వయోగీంద్రులున్ భక్తులున్ బౌరులున్ జేరి సద్భ
క్తి సేవింప రాజ్యాభిషిక్తుండవై తండ్రివోలెన్ బ్రజన్

బోఁచి మన్నింపలేదా ? కృపాసాగరా ! జానకీనాథ !
శ్రీరామ ! నిన్ సన్నుతింపంగ నాపద్మగర్భుండు, రు
ద్రుండు, శేషుండు, కాత్యాయనీ దేవియున్ జాలరో
దేవ ! ఆ సోమకుండాగమ వ్రాతమున్ గొంచు నబ్ధిన్
జొరన్ మీనమై నన్ విరోధిన్ నిరోధించి సాధించి వేదం
బులన్ వేధకున్ వేల్పులగ్గింపగా నీవె ! దేవాసురుల్
పాలమున్నీరుద్రచ్చంగ నమ్మందరంబబ్ధిఁ గుంకన్ మహా
కూర్మ రూపుండవై యద్రిఁ బైకెత్తవే ! ఆ హిరణ్యాక్షుఁ
డుద్దండ గర్వాతిరేకంబునన్ ధారుణిం జాపగాఁ జుట్టి పా
తాళముం జొచ్చినన్ వానిఁ గ్రోడంబవై దన్ని విశ్వంభరన్
గొమ్మునన్ మెత్తి రక్షింపవే ! బాలుఁడౌ భక్తు బ్రహ్లాదు
వాక్యంబుఁ బాలింప స్తంభంబునన్ నారసింహుండవై
పుట్టి దైత్యేంద్రుఁ బట్టి శిక్షింపవే ! శౌర్య తేజో విశే
షంబులన్ నిర్జరేంద్రాది దిక్పాల సంఘంబులన్ లీల ని
ర్జించి త్రైలోక్య సామ్రాజ్యముం బొంది యత్యంతమౌ సా
హసోదార్య తేజంబులన్ వెల్గు వైరోచనుం వేఁడి పాదత్ర
యంబా ధరన్ బొంది బ్రహ్మాండమున్ నిండి భూమ్యంత
రిక్షంబులన్ రెండు పాదంబులం గొల్చి వేరొక్క పాదంబు
దైత్యేంద్రు శీర్షంబునన్ మోపి పాతాళము న్నంటగా

దొరికి స్వారాజ్య పీఠంబునన్ శక్రునిన్ నిల్పి రక్షింప
వే? దుర్మదోద్రేక రాజన్యలోకంబు నత్యంత దర్పోద్ధతిన్
దాకి మున్నేయధమాంధుల్ ఘోరంబుగా జామదగ్న్యుండ
వై త్రుంపవే? రామచంద్రుండవై రావణున్ బుత్ర మి
త్రానుజ వార్త యుక్తంబుగా ద్రుంపవే? వాసుదేవుండ
వై దుష్టులౌ కంసచేదీశ సాళ్వాది భూనాథులం ద్రుంచి
భక్తాళికిన్ భద్రముల్ గూర్చి కాపాడవే? బుద్ధదేవుండ
వై మేటిధర్మం బహింసావ్రతంబంచు భూమండలం బెల్ల
జాటించి దేశంబునన్ శాంతి సద్ధర్మముల్ నిల్పవే? ధాతు
ణిన్ కల్కి మూర్తిన్ బరివర్తిల్లి ధర్మంబు స్థాపింపగా రావె?
ఓదేవ! నిన్ సన్నుతింపంగ నాబోటికిన్ శక్యమే? మూఢ
చిత్తుండ, రాగాదిబద్ధుండ, స్వల్పజ్ఞుడన్, నీదుమాయా
విమోహాంతరంగుండనై సత్యమున్ గానగాలేక భార్యాసు
తా రామగేహంబులన్ భోగముల్ నిత్యశ్రేయంబులం
చాత్మలో నెంచి సంసారవారాశిలోఁ జిక్కి సంతాప సం
తప్త చిత్తుండనైయున్న నన్నుద్ధరింపంగ నీదివ్య పద్మాం
ఘ్రి సంసేవనంబే సమర్థంబు వేరెవ్వరిన్ వేడ నన్నున్
విపన్నున్ గృపన్ జూచి, నీపై ననన్యభక్తియున్ సజ్జన

వ్రాత సంసేవయున్, జ్ఞానమున్ శీలమున్ శాంతమున్ దాంతమున్ సత్యమున్ ధర్మమున్ సర్వభూతాళిపై నిర్మల ప్రేమయున్ నీదులీలా విశేషంబులన్ సన్నుతింపంగ సద్వాణియున్ సద్యశంబున్ గృపాయత్తచిత్తంబునన్నిచ్చి నాపాపపుంజంబులం బాపి, దుఃఖంబులన్ మాపి, దైన్యంబులన్ దూల్చి, యజ్ఞానమున్ గూల్చి, మాత్సర్యమున్ మాన్పి, క్రోధాదులన్ గాల్చి, రాగాదులన్ రాల్చి, రోగాదులం ద్రుంచి జన్మాఘాలన్ జీల్చి భద్రంబులం గూర్చి నాజన్మసాఫల్యముం జేసి రక్షింపవే భక్తచింతామణీ! పాహిమాం! పాహిమాం! పాహిమాం! రామచంద్రా! నమస్తే, నమస్తే, నమస్తే నమః.

శ్రీ రామచంద్రార్పణ మస్తు.

తే॥ సర్వధారి సంవత్సర చైత్రశుద్ధ
నవమి శనివార పుణ్యదినమ్ము నందు
జరుగు శ్రీ రామ నవమి యుత్సవము వేళ
భక్తి గృతి నిచ్చితిన్ రామ భద్రునకును.

తప్పొప్పుల పట్టిక

పేజీ.	పద్యము	తప్పు	ఒప్పు
(ii)	విన్నపము	కైవశం.	కైవసం.
	,,	కించిజ్ఞత	కించిజ్జ్ఞలి
(iii)	,,	దక్షిణాంబ	దత్త్క్షిణాంబ
	,,	దెలియకనే	దెలియకయే
	,,	మన్నిచి	మన్నించి
	,,	నానందాశ్రు	నానందాశ్రువు
	,,	కర్పించుకొంటిని	కర్పించితిని
2	3	డోసగును	డోసంగును
4	11	వశుధేశుడు	వసుధేశుడు
5	17		దేవేంద్రారి
9	26	ధవళమ్మై	ధవళమై
	,,	భ్యారసతుష	భ్యాసరతుష
10	3	దుగ్ధవరాశి	దుగ్ధవారాశి
12	12	పావనంబ్తైన	పావనంబైన
13	18	శుశ్లోకు	సుశ్లోకు
15	30	ప్రదాయక	ప్రదాయక

పేజీ	పద్యము	తప్పు	ఒప్పు
16	34	సురుల	సురల
20	50	పుణ్యా	పుణ్యా
21	52	భక్తపారీణ	భక్తపాలన
22	56	భవభయాచ్ఛేదన	భవభయచ్ఛేదన
28	80	నంతయే	నంతియే
29	85	ననెట్లు	నన్నెట్లు
31	94	లక్ష్యమై	లక్ష్యమై
34	104	సపనయించి	నపనయించి
36	113	హేయహల్య	హేఅహల్య
		హేయర్క	హేఅర్క
38	116	లోకముల	లోకములకు
40	దండకము	సుబాహ్వాది	సుబాహ్వాది
42	,,	వారాగశిర్వంబు	వారాశిగర్వంబు
43	,,	రాత్రించరాధీశులం	రాత్రించరాధీశులన్
45	,,	కృతాగుడ్డునై	కృతాంగుండ్డునై
47	,,	స్వేతాతపత్రంబు	శ్వేతాతపత్రంబు
46	,,	వైరోచనుంవేశి	వైరోచనున్వేడి

The National Press, Madanapalle. C. 500.